

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 107. SZÁM.

Debrecen, 1939 május 11 csütörtök

ÁRA: 12 FILLÉR.

Irja alá a Vásáry-párt ajánlási ívét dr Hadházy Zsigmond közjegyzőnél Piac ucca 43 (Svetits palota)

Két levél

Bethlen István gróf nyílt levele, melyet választóhoz intézett, minden sorában gondolkodásra késztet. Magyarország több mint tíz éven át volt miniszterelnöke, kinek ügy külpolitikai, mint belpolitikai téren elvitathatatlan érdemei vannak abban, hogy a trianoni sírból kiemelkedhetett az ország, kinek szava irányító erővel bírt, ebben a mostani választási küzdelemben nem találja meg az öt megillető helyet és nem vállal mandátumot. A magyar képviselőház szegényebb lesz egy nagy értékkel. Egyetlen megnyugtató momentum, hogy az államfő elhatározása folytán Bethlen a felsőház tagja lesz.

Bethlen nyílt levelében éles keresztmetszetet adja a mai közállapotoknak és belpolitikai viszonyoknak. Minden tartózkodás nélkül rávilágít azokra a káros kinövésekre, melyek mint beteges tünetek ütköznek ki a mai politikai élet arculatán. Amint az orvos nem bánhat gyengéden az operáló késsel, úgy ő is talán elevenbe vág, de szándékai tiszták, gyógyítani akar éppen azért, hogy felvágja a kelevényt, tántolja a sebet, mert ettől lehet válni a gyógyulást.

Valóban csak az elfogultság tud elletmondani Bethlen megállapításainak, csak az orvost nem ismeri fel annak veszélyes voltát, hogy ma, mikor igazán a nagy nemzeti feladatok megoldására való előkészület ideje van itt, mikor a forrongó Európa tüzeiben minden pillanatban nyakunkra érhetnek a nagy feladatok, akkor egymást tépjük és fogyasztjuk erőinket. Mennyi igazság van ezekben a sorokban:

„Ahelyett, hogy a magunk sorában kegyetlen rendet teremtenék és mindenkit a maga tudásához, képességeihez és erkölcsi színvonalához mért helyére állítva, tőle erjének a nemzet javát szolgáló vég-ső és önzellen kifejtését megkövetelnék. — tudásban és képességben fogyalékos, erkölcsükben csorbalelkű embereket felmagasztalunk és gyakran az élre állítunk, míg a

hozzártést és az önzellen munkakészséget paragon hevertetjük, — ma, amikor mindenki proskripció listára kerül, — mindenki közellenségnek állítatik oda.»

Igen, így minősítették sok értékes egyénisége a magyar közéletnek, közellenségnek, csak azért, mert bírálatot mert mondani, mert véleményét nyilvánított, mert kereste az utat-módot a felvetődött problémák helyesebb megoldására. A bírálat hangját mostanában nálunk nem meghallgatni, hanem elfojtani igyekeztek, éppen azok, akiknek szereplése ugyancsak megérdemelte a kritikát. Az alkotmányos erők működése egyetlen volt, ama feltörekvő »új erők« az ország régi, kipróbált értékeire olyan vehemenciával támadtak, hogy nem esoda, ha még egy Bethlen István is elkedvetlenül állt félre.

Figyelmeztet Bethlen, hogy a radikalizmus mesterségesen felajzott hullámainak le kell folyniuk, mert addig a józan ész szóhoz nem juthat. Javulást lát ugyan az új kormány kinevezése óta, de reklamálnia a folytatást és az erélyt a helyzet tisztázására. Reméljük, hogy mint annyiszor a történelem folyamán, a válságos pillanatokban magára talál a nemzet. Ennek a magáratálalásnak feltétele, hogy becsülje meg igazi értékeit úgy lent, mint fent.

A másik levél, melyről szólni akarunk, Lázár Andor volt igazságügyminiszter, Debrecen volt képviselőjének levele választóhoz, kiknek bejelenti, hogy továbbra nem óhajt résztvenni a politikai életben és elbúcsúzik a város közönségétől.

Bethlen István és Lázár Andor két cikluson át volt Debrecen város képviselője. Most mindketten szinte egyszerre mondanak búcsút a képviselőháznak. Valamikor Debrecenben Bethlen ellenében játszották ki azok a bizonyos »új erők« Lázár Andort és íme, idáig fejlődtek a dolgok, hogy Lá-

Szorosabb viszony Olaszország és Jugoszlávia között Pál jugoszláv régens Rómában

Róma, május 10. Pál jugoszláv kormányzóhereg különvonata szerda délelőtt 9 óra 45 perckor futott be a Termini-pályaudvarra. A pályaudvar belsejét is pompásan feldíszítették. Száz és száz olasz és jugoszláv lobogó díszítette a falakat és mindenütt feltűnt a magyar királyi család és a jugoszláv királyi család címere. A pályaudvar tornácát többszáz méter hosszú bíborszőnyeg borította. A művészi berendezésű udvari várótermet az olasz tavasz legszebb virágaival díszítették fel. A pályaudvar tornácán a genovai lovasszerep díszkölönítménye és pirosbőbités karabinierik díszkölönítménye sorakozott fel. Kilenc óra

huszonöt perckor érkezett meg a pályaudvarra a Duce, Ciano gróf, Starace és Alfieri miniszterek, valamint több államtitkár kíséretében.

Megjelentek a pályaudvaron a legmagasabb állami méltóságok, a szenátus és a kamara elnökei, sok szenátor és nemzeti tanácsos kíséretében, az Annunziata-rend tulajdonosai és az olasz hadsereg képviselői. A megjelent diplomaták sorában ott volt báró Villany Frigyes kvirináli magyar követ is.

Kilenc óra harmincöt perckor érkezett meg az uralkodó Elena királyné és császárné társaságában. A díszkölönítmény fegyveres tisztelegéssel fogadta őket.

zár Andor is félreáll. Ez a tény mindent megmagyaráz.

Es milyen érdekes: a búcsúzó képviselő azt kívánja, hogy olyan képviselőket küldjön Debrecen a magyar országgyűlésbe, kik a nemzeti önállóság, a gondolat- és véleménynyilvánítási szabadság elszánt bajnokai lesznek. Tehát Lázár Andor is világosan látja, hogy a gondolat- és véleménynyilvánítási szabadság ólja meg a nemzetet az októktől a bajoktól, melyeket ma tapasztalhatunk közéletünkben. Hozzáteszi, hogy csak a szabadság levegőjében nőhet naggyá a magyar kultúra, a magyar gazdasági élet és a magyar vitézség. Ez az igazság! Belső és külső szabadság biztosítása óv meg mindnyájunkat attól, hogy a szenvedélyek, a gyűlölködés legyen úrrá a nemzet életében, hogy itt valami olyasféle fejlődnie ki, amit Bethlen »nemzeti bolsevizmusnak« nevez és amelyetől óva inti nemzetét.

Azt hisszük, hogy ez a két levél lemondás + tartalmzó sorai mellett

sem lesz negatív, hanem pozitív hatású. Nem lesz kiáltó szó a pusztában!

Most választás előtt állunk Debrecenben is. A választópolgárság figyeljen azokra a tanulságokra, melyek ezekből a figyelmeztető szavakból áradnak felé. Beesülje meg a gondolat- és véleménynyilvánítási szabadságot és törhetetlenül ragaszkodjék a szabadság szelleméhez, melynek sokszor végvára volt Debrecen. Ragaszkodjék azokhoz, kik megfestesítik ezt a szellemet. Ilyen férfiaknak ismerjük Vásáry Istvánt. Az ilyen férfiakra van ma szükség, kik bátran és rendíthetetlenül képviselik a magyar nemzet hagyományos szabadságszeretét, azt az ősi magyar hivatástudatot, mely fenntartotta ezer év viszontagságai közepette ezt a nemzetet.

Es ne hevertessük paragon a hozzáértést és önzellen munkakészséget!

Vásáry Istvánt Debrecen szabadságszerető népe állítsa a gátra!

Levente díszelőadás a Csokonai színházban ma este,
jegyek ma a színház pénztáranál válthatók.

Kilenc óra 45 perckor harsonák zúgása jelezte a hercegi pár különvonatának érkezését. Lassan gördült a pályaudvarra a vonat, amelynek szalonkocsija azon a helyen állt meg, ahol az uralkodópár és a Duce várta a vendégeket. Pál kormányzóherceg elsőnek szállt le a különvonatról.

A királyi és császári esküvel köszöntötte Pál kormányzóherceget és a rózsaszínű taraszi ruhát viselő Olga hercegnőt. Ugyanakkor esküvel köszöntötte a hercegi párt a királyné és császárné.

Ezután a Duce lépett a királyi herceg elé és meleg köszönettel üdvözölte, majd hódolatteljes kézzel üdvözölte Olga hercegnőt. A különvonatról leszálló Cincar-Markovics jugoszláv külügyminisztert Ciano gróf külügyminiszter fogadta. Krisztián jugoszláv követ felesége gyönyörű rózsaszín ruhát nyújtott át Olga hercegnőnek.

A kormányzóherceg és az uralkodó ezután a jugoszláv királyi himnusz és az olasz himnusz, valamint a Giovezza hangjai mellett ellépett a díszszázad előtt, majd az udvari váróterembe vonult, ahol megtörténtek a bemutatkozások.

A királyi menet

Néhány perccel később a király és császár s Pál herceg kilépett a pályaudvar előtti térre, ahol a római helyőrség csapatai sorakoztak fel. A tér két oldalán összegyűlt tömeg spontán lelkesedéssel üdvözölte a jugoszláv kormányzóherceget és az uralkodópárt. Ezután előállt az első udvari hintó, amely előtt vértés lovasosztag haladt.

A királyi herceg és az uralkodó helyet foglalt az első hintóban, majd a másodikban a királyné és császárné, valamint Olga hercegnő helyezkedett el. A következő hintóban a kíséret tagjai foglaltak helyet. Ciano gróf és Cincar-Markovics külügyminiszterek gépkocsin vonultak a városba, a Duce pedig a miniszterelnöki gépkocsin külön útvonalon hajtatott a Venezia-palotába.

Pál jugoszláv kormányzóherceg ugyanazon az útvonalon vonult be Rómába, amelyen két és fél évvel ezelőtt Horthy Miklós, Magyarország kormányzója. Az útvonal két oldalán katonaság állt sűrű sorfalat, a járdán pedig a lakosság nagy tömegei üdvözölték a királyi vendégeket.

Az Esedra körtéren művészi kivitelű emelvényt állítottak fel, amely fölé a római sas jelvényt helyezték el, az emelvényen pedig a capitoliumi bronzfarkas állt. Az emelvény körül Róma huszonkét kerületének Michelangelo által tervezett ruhába öltözött apródjai álltak Róma város tarka lobogóival.

A hintók az emelvény előtt álltak meg, ahol Colonna herceg, Róma kormányzója rövid beszéddel üdvözölte a főváros nevében a királyi vendégeket.

A királyi menet ezután a díszesen fellebogozott Via Nazionale haladt tovább nagy tömeg sorfala között és a királyi palota főkapuján át vonult be a Quirinálba.

Pál kormányzóherceg ma délelőtt fogadja a Duce látogatását, amelyet délután viszonzoz a Venezia-palotában.

Ma este a Quirinálban díszvacsora lesz, majd az esti órákban Róma városa tündéri kivilágítást rendez a jugoszláv vendégek tiszteletére.

Róma, május 10. Pál kormányzóherceg és kíséretének gépkocsijai a Quirinálból jövet 17 órakor érkeztek a Venezia palota elé. Pál herceget Ciano gróf a Herkules teremben fogadta, majd a világtér-

kép terembe kísérte, ahol Mussolini köszöntötte vendégét. A kormányzóherceg és a Duce ezután megbeszélésre vonult vissza, mely

Az olasz király és Pál régens pohárköszöntője

Róma, május 10. (MTL) A királyi palotában adott díszében folyamán az olasz király és császár Pál kormányzóherceget pohárköszöntővel üdvözölte, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Jugoszláviát és Olaszországot a két nép szívében gyökerező kötelek kapcsolják egybe. Életfontosságú közös érdekek és az összhangra irányuló elszánt akarat, kapcsolatban a belgrádi szerződéssel, megvetették a tartós béke és gyümölcsöző együttműködés biztos alapját. A legnagyobb meglepéssel állapíthatom meg, milyen elszántsággal és bizalommal dolgozik a két kormány azon, hogy a két ország viszonyát mind szoro-

17.40 óráig tartott. A herceg ezután ismét visszatért a Quirinálba. Az útvonal mentén a tömeg lelkesen éltette a herceget.

sabbra jűzse s szolidaritásukat mindjobban kimélyítse. Olaszország és Jugoszlávia a szomszédaihoz való viszony kimélyítésével messzemenően előmozdította Európa békéjét és megbékélését.

Pál kormányzóherceg válaszában kijelentette, hogy az olasz nép részéről Jugoszlávia iránt kifejezésre jutott rokonszenv és barátság jelei az Adria másik partján erős visszhangra találnak. A kölesönös rokonszenv és tisztelet legbiztosabb záloga annak, hogy az az egyezmény, amely Jugoszlávia és Olaszország barátságát megpecsételte, továbbra is szilárd maradjon.

Hitlerrel is tanácskozik a jugoszláv kormányzóherceg

Páris, május 10. Pál jugoszláv kormányzóherceg a közeljövőben magánlátogatásra Németországba érkezik. Valószínűleg sógornőjénél, Törring grófnőnél száll meg Münchenben és alkalma lesz Hitlerrel is találkozni.

Az utazás így hivatalos jellegűvé válik. Német illetékes körök egyelőre még nem közölték a kormányzóherceg érkezésének pontos időpontját, de a jelek szerint június 2-ára nagy katonai díszszemlével terveznek, amely a jugoszláv vendég tiszteletére fog szólni.

A magyar-lengyel viszony

Varsó, május 10. A Gazetta Polska „Magyarország megtartja szavát” címmel jelentést közöl a Pester Lloyd cikkéről, amely a magyar-lengyel kapcsolatokról szól. A lap helyteleníti, hogy ebből kifolyólag egyesek Lengyelorszá-

és Magyarország közti feszültségről írják. Az említett cikk — írja a lap — sajnálkozással és esalódsággal fordul bizonyos lengyel sajtóorgánumok felé, amelyek az utóbbi időben ismételtén támadják Magyarországot.

A pápa békeakciója

Berlin, május 10. A német birodalmi kormány még nem foglalt állást XII. Pius pápa javaslata tárgyában. Illetékes helyen megerősítik azt a hírt, hogy Orsenigo nuncius személyesen Hitler kancellárnak adta át a szentatya meghívását a Vatikánban tartandó őshatalmi konferenciára.

Berlin, május 10. Legközelebb fog összeülni Fuldában a németországi katolikus egyházfejedelmek tanácskozása, amelynek főtagja a német katolikus egyház helyzetének javítása lesz. Jól értesült körökben általánosan az a vélemény, hogy XII. Pius pápa minden törekvéssel azon van, hogy

megóvja azokat a jogokat, amelyeket a katolikus egyház élvez Németországban.

Az utóbbi napokban szűkebb püspöki tanácskozás volt, amelyen Schulte kölni érsek, Preysing gróf berlini püspök és Gahlen gróf münsteri püspök vett részt. Ezen a megbeszélésen a fuldai értekezlet készítettek elő, Orsenigo pápai nuncius, aki pénteken Obersalbergen volt Hitler kancellárnál, legközelebb Rómába utazik, hogy látogatásáról jelentést tegyen a Szentatyanak, azután vissza fog térni Berlinbe, hogy folytassa a tanácskozásokat a Wilhelmstrassen.

Moszkva elutasította London javaslatait

London, május 10. Most már kétségtelen, hogy Szovjet-Oroszország elutasította a szovjetkormány legutóbbi javaslataira előterjesztett angol ellenjavaslatokat. Szerdán reggel a lapok első kiadásai még csak homályos célzásokat tettek erre vonatkozóan és hangoztatták, hogy az angol-szovjet orosz diplomáciai tárgyalások normális mederben haladnak előre. A szovjet orosz felhivatalos hírszolgálati ügynökség közleményének tüzetesebb megvizsgálása után a lapok második kiadásai arra a megállapításra jutnak, hogy a szovjet-unió az angol javaslatokat elutasította és pedig azzal az indoklással, hogy azok nem nyújtanak tárgyalásra alapot.

Majski szovjet nagykövet kedden este lord Halifax külügyi-

niszterrel folytatott megbeszélése során közölte a szovjetkormány álláspontját.

A lapok első kiadásai még nem közlik a szovjet orosz felhivatalos hírszolgálati ügynökség jelentését, amely szerint a szovjetkormányhoz eljuttatott angol javaslatok nem tartalmaznak kölesönösségen alapuló kötelezettségvállalásokat a demokráciák részéről. Szovjet-Oroszország irányában. A közlemény szerint Franciaország és Anglia a szovjet katonai beavatkozását kérték arra az esetre, ha Lengyelországot és Romániát támadás érné, ugyanakkor azonban maguk semmiféle kötelezettségvállalásra Szovjet-Oroszország irányában nem mutatkoztak hajlandóknak.

A szovjet orosz felhivatalos köz-

leményből mindenesetre kitűnik, hogy angol részről csupán Romániára és Lengyelországra vonatkozólag terjesztettek elő kérést Moszkvában. Szovjet-Oroszország többi szomszédállamára azonban nem. Kitűnik a közleményből továbbá az is, hogy Anglia Szovjet-Oroszországnak abban az esetben, ha az általa vállalandó szavatoságból kifolyólag háborús bonyodalomba keverődne, segítséget nyújt.

A moszkvai felhivatalos közlemény tehát az angol ellenjavaslatok elutasítását jelenti. A közlemény angol hivatalos körökben idegenkedést váltott ki, ennek ellenére a lapok még mindig azt írják, hogy a tárgyalások normális mederben haladnak előre.

Chamberlain kijelentése

London, május 10. Az alsóház szerdai ülésén Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére napirenden kívül figyelmeztette a miniszterelnököt az angol javaslatok ügyében most kiadott nyilatkozatokra s felvilágosítást kért a szovjet javaslatairól és az angol kormány válaszaról.

Chamberlain miniszterelnök: A megbeszélések még folynak. Nem hívtuk fel a szovjet kormányt, hogy közvetlenül vegyen részt a kötelezettségekben, tekintettel bizonyos nehézségekre, amelyeket az ilyen javaslat elkerülhetetlenül felvetne. Ennélfogva azt ajánlottuk a szovjet kormányoknak, tegyen a maga részéről az angol kormány nyilatkozatához hasonló nyilatkozatot olyan értelemben, hogy ha Anglia és Franciaország az ilyen módon vállalt kötelezettségek következtében háborúba keverednek, akkor a szovjet kormány kész volna segítséget nyújtani, ha azt kívánják. A szovjet kormányt majdnem egyidejűleg tágabb körű, de merevebb tervet javasolt, amely bármilyen előnyöket ígérjen is, nézetünk szerint elkerülhetetlenül felvetné azokat a nehézségeket, amelyeknek elkerülése javaslatunk célja volt. Figyelmeztettük a szovjet kormányt ezekre a nehézségekre s bizonyos módosításokat eszközöltünk saját javaslatunkon. Főként azt jelentettük ki világosan, hogy nem az a szándékunk, hogy a szovjet kormány beavatkozására kötelezze magát. Lord Halifax külügyminiszter kedden fogadta a szovjet nagykövetet, aki közölte vele, hogy a szovjet kormány előtt még nem világos, nem állhatnak-e elő az angol kormány javaslata alapján oly körülmények, amelyek közt a szovjet kormány beavatkozásra volna kötelezve Anglia, vagy Franciaország támogatása nélkül. Lord Halifax biztosította a nagykövetet, hogy ez egyáltalán nem célja a javaslatoknak s ha ebben a tekintetben bármilyen kétség áll fenn, minden nehézség eloszlatható.

V i g s z i n h á z

Ma utoljára az érdekes és izgalmas szerelmi történet:

A malakkai nő

Edwige Feuillère—Pierre Richard Willm.

Holnaptól:
Szebasztopol pánccélos

KRAYER Festségyár fióküzlete

Csapó u. 5.

Telefon 21-60.

Telefon 21-60.

Választási mozgalmak

A Vásáry-párt ma megkezdi gyűléseit Ma, csütörtökön délután a Nyilastelepen tart két gyűlést — Folyik az ajánlások aláírása

A választási mozgalmak során mindjobban kialakul a Vásáry-lista melletti rokonszev. Az együttérzésnek számtalan megható és felemelő jeleivel lehet találkozni.

El lehet mondani, hogy pártkülönbség nélkül megnyitvánul a szimpátia Vásáry István iránt

és mindenféle csak arról van szó, hogy ebben az esetben még a párttekineteket is félre lehet tenni, mert *Vásáry István személyében arra való, képzett és gerinces képviselőt kap Debrecen.*

A lista többi jelöltje szintén mély gyökerekkel van összefűzve a debreceni polgársággal. *Óry István* kiváló szakképzett gazda, ismeri a gazdátársadalom minden baját, eddig közéleti munkásságával is megmutatta, hogy kell önzetlenül dolgozni a közért. *Dr. Hódy Béla* nemcsak mint a lateiner osztály képviselője, hanem a háztulajdonos érdekek szószólója széles körben ismert és jelöltetése nagyfokú méltánylást talált. A háztulajdonosoknak vajmi kevés szavuk volt eddig a képviselőválasztásokon, pedig *jogos célkitűzéseiket csak úgy érthetik el, ha ilyenkor választásokon olyan férfiak mellett foglalnak állást, kik nemcsak választások előtt gondolnak rájuk. Szendrey Sándor* az iparosság képviselőtét viszi a listán. A debreceni kisiparosság körében megnyugvással látják, hogy a Vásáry-párt az iparosérdekek szolgálatára is gondolt és ennek a célnak megfelelően állította be a debreceni iparosság régi kipróbált harcát.

Altalában a párt elsősorban debreceni programmal indul. Debrecen felemelése, lakosainak jobbléte a vezérszeme. *Jóakarát, bátor kiállás minden jogos törekvés mellett, ez a párt tevékenységének mottója.*

Nem hagyja figyelmen kívül a párt a közalkalmazottak és a nyugdíjasok nehéz helyzetét sem.

Maga Vásáry István a közalkalmazottak és tisztviselők barátja volt mindig.

Tudatában van annak, hogy a régi illetmények visszaállítására immár elengedhetlenül sürög.

Tudják ezt a közalkalmazottak, tisztviselők, vasutasok, postások és szívesen látják, hangoztatják, hogy Vásáry István lesz a képviselő, mert benne a közalkalmazottak megértő barátját látják.

A Vásáry-párt íveit lömegesen írják alá dr. Hadházy Zsigmond közjegyzőnél.

Csak egy pillantást kell vetni az ajánlók sorára, meggyőződhet bárki, hogy a társadalom minden rétege szerepel azok között, kik nemcsak majd a titkos szavazáson, hanem már most az ajánlás során a Vásáry-lista mellett foglalnak állást. Miután a párt esetleges pótlásról is kíván gondoskodni, az ajánlások aláírása még tart. Az ajánlási íveket dr. Hadházy Zsigmond közjegyzőnél lehet aláírni (Piac uca 43. Svetits-palota) reggel 9-től 1-ig, délután 3 órától 6 óráig.

A Vásáry párt ma kezdi meg gyűlései sorozatát.

Ma, csütörtökön a Nyilastelepen lesz két gyűlés.

Délután fél négy órakor Huszár Gál uca 46. szám alatt, idős Faragó István udvarán.

Délután fél öt órakor a Keresztessy uca 29. szám alatt lesz pártgyűlés.

A gyűléseken felszólalnak: dr. *Vásáry István* ny. polgármester, dr. *Hódy Béla* ügyvéd, a Háztulajdonosok Egyesületének elnöke, *Óry István* gazdálkodó, *Szendrey Sándor* ácsmester, ipartestületi alnök, id. *Szigethy Gyula* főszerkesztő.

Báró Vay Lászlót debreceni küldöttség most kérte fel a jelöltségre

Bár a MÉP-lista már napok óta fut Debrecenben és aláírásokat is gyűjtenek rá, báró Vay Lászlót még csak tegnap kérte fel egy debreceni küldöttség a lista vezetésére.

Lossonezy István főispán vezette a küldöttséget, melynek tagjai voltak: vitéz *Berényi István*, *Polgáry István*, *Nagybákay Antal*, ifj. *Balogh István*, dr. *Kertész Kálmán* és dr. *Nagy Béla*.

Báró Vay László a párt elnöki szobájában fogadta a küldöttséget, melynek szónoka *Polgáry István* volt. Utalt azokra a kapcsolatokra, melyek báró Vay Lászlót Debrecenhez fűzik.

Báró Vay László válaszában kijelentette, hogy örömmel vállalja a felajánlott jelöltséget. Azt mondta, hogy ez a választási küzdelem nem pártoknak, személyeknek küzdelme lesz, hanem tanúbizonyságtétel a szegedi politika mellett.

A küldöttségfogadás után délben ebéd volt, ahol vitéz *Berényi István* nyug. tábornok köszöntötte báró Vay Lászlót és nejét.

Választási mozgalom a megyében

Hajdú megye mind a négy egyéni kerületében a kormánypárt részéről a régi képviselőket jelölték. Minden kerületben állít azonban jelöltet a Független Kiszgazdapárt is. A hajdúnánási kerületben *Ben-*

párt híveit. Úgy látszik erős küzdelemre lesz kilátás.

Kiélesedett a küzdelem a nádudvari kerületben. A kiszgazdapárti jelölt, *Vásáry József* panaszt intézett a belügyminiszteriumba amiatt, hogy a kormánypárt *vasárnap délelőttre és délutánra is három helyre kapott gyűléstartási engedélyt ugyanazon időpontban és időmódon lehetetlenül vált, hogy a kiszgazdapárt gyűlést tartalasson.* Azt is sérelmezi *Vásáry József*, hogy vele szemben a választójogi törvény 182 §-ába ütköző sértést követtek el, amiről jegyzőkönyvet vettek fel.

Berkj Gyula, a kiszgazdapárt náni jelöltje a belügyminiszteriumban tett panaszt amiatt, hogy egyik gyűlést nem engedélyezték. Hivatalos részen ebben az ügyben intézkedés történt.

Teleki miniszterelnök május 20-án Debrecenbe jön

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök május 20-án, szombaton Debrecenbe utazik, ahol délelőtti nagygyűlés keretében beszédet mond a báró Vay László által vezetett MÉP lajstromos kerületi képviselőjelöltek támogatására. A miniszterelnök délben Debrecenben közeledben vesz részt, majd Tokajba utazik, ahol a délután folyamán volt választói előtt mond beszédet.

Akadémiai jutalmak odaítélése

Debreceniek is kaptak jutalmat. Budapest, május 10. A Magyar Tudományos Akadémia szerdán tartotta meg évi nagygyűlésének második napját. Az összes ülés az akadémiai jutalmak odaítélése tárgyában a következő határozatot hozta:

Egy nagy jutalmat *Erekly István* rendes tagnak ítélte oda „Közigazgatási reform s a nagyvárosok önkormányzata” c. művéért, Marczibányi emlékjutalmat *Hiring Gusztáv* rendes tagnak „Magyarország népessége II. József korában” c. művéért, A Weisz Fülöp jutalmát *Csók István* festőművész kapta.

A Tudományos Akadémia nyelv-tudományi és történettudományi kenyvjutalmat kapta a debreceni egyetemről *Balassa Iván*, *Lovass Rezső* hallgatók, *Ottrokocsi Nagy Gábor* tanársegéd. A természettudományi kenyvjutalmat cinverte *Arros Jenő* egyetemi hallgató, Debrecen, továbbá *Jakab Dezső* gazdasági akadémiai hallgató, Debrecen.

A Vikár Béla „Kalevala” fordítás egy példányát kapta *Imre Samu* debreceni egyetemi hallgató.

— Vér-, bőr- és idegbajosoknál regelenként felkeléskor egy pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvíz alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomorbelesatornát s az anyagcserét és az emésztést is igen jótékonyan befolyásolja. Kérdezze meg orvosát.

ÉRTESÍTÉS.

Ertesítem a m. t. közönséget, hogy a

RÓZSABOKOR vendéglőt átvettem és ujonnan átalakítva ma este ünnepélyesen megnyitóm. Szegedi halászlé (tiszi halból) és turócsusza P 1-20

Halkülönlegességek! Fajbörök! Bútorozott szobák hónapszáma is. Penziórendszer! Abonenseknek árengedmény! — Egri Kiss Béla cigányzenekara Szíves pártfogást kér

Rác Rezső tulajdonos.

Asztalfoglalások 19-01 telefonon.

A három párt nagygyűlései

A Magyar Élet Pártja Debrecenben vasárnap délelőtt 11 órakor az Arany Bika dísztermében tart gyűlést, melyre lejön Budapestről báró Vay László és ekkor tartja programbeszédét.

Vasárnap délutánra a szociáldemokrata párt kapott gyűlési engedélyt a Munkás-Otthonban.

Most vasárnap a Bika dísztermét már jóelőre lefoglalta MÉP, így a Vásáry-párt előreláthatólag május 18-án, áldozócsütörtökön tarthat ott nagygyűlést.

kő Gézával szemben *Berkj Gyula*, a nádudvari kerületben *Megay-Meissner Károly* szemben *Vásáry József*, a bősörményi kerületben dr. *Uzonyi Györggyel* szemben dr. *Csiha Endre* lép fel kiszgazdapárti programmal. A hajdúszoboszlói kerületben ellenjelöltet kapott az igazságügyminiszter *Gönczy Béla* vésztői lelkész, egyházközségi jegyző személyében.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter tegnap Kabán mondot programbeszédet és ismertette a Magyar Élet Pártja célkitűzéseit. Megjelent a kerületben *Gönczy Béla* kiszgazdapárti jelölt is és sorban kereste fel a kiszgaza-

Hungária filmszínház.

Rasputin, a fekete cár

Ma másodszor a század legizgalmasabb filmdrámája: a

HARRY BAUR legmonumentálisabb alakításával!

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Hiradó!

Csáky külügyminiszter beszéde a soproni küldöttség előtt

„Megnyugtatom a magyarságot, hogy jogai esoríthatatlanul fenn tartatnak.“

Gróf Csáky István külügyminiszter tegnap Sopron város választópolgárainak küldöttségét fogadta, mely felajánlotta neki a Sopron városi és megyei lajstromos kerület jelöltségét. A küldöttség szónokának válaszába a külügyminiszter többek közt a következőket mondta:

— Hálásan köszönöm Sopron vármegyének és városának megtisztelő felhívását s azt elfogadom. A Csákyak évszázadokon keresztül megszokták, hogy végvárakban harcoltak, sokszor fegyverrel, sokszor a tudomány eszközeivel.

— Megszokták, hogy mindennel szembenéznek és nem riadnak meg. Krónikáinkban nem egy hősi halott szerepel a végvárak területéről. A mostani helyzet más. Nézzétek ezt a végvárat: baráti hídnak, unnes mögöttünk veszély. A nyugati végekről barátok néznek felénk, közös érdekeink vannak, amelyeknek fontosságát ok is napról napra jobban felismerik.

— Ne üljétek fel reménytelenül. Az egyik döntő tényező, amiért vállalkoztam arra, hogy Sopron városában és vármegyében megkísérlem felemelni és tovább

vinni a Magyar Élet Pártjának zászlaját, az volt, hogy egyrészt megnyugtassam a magyarságot, hogy jogai esoríthatatlanul fenn tartatnak, másrészt, hogy megnyugtassam idegenajkú honfitársainkat, hogy az ő jogaik is esoríthatatlanok lesznek.

— Meg kell ugyanis szokni azt, hogy nemzetiségekkel élünk együtt, mert csak az együttélés jegyében lehet megtenni az óriási lépést a mai Magyarországtól a Magyar Birodalomig. Meg vagyok győződve, hogy azok, akik félrevezetve vagy a helyzetet talán meg nem értve, nem Budapest felé keresik boldogulásuk útját, vissza fognak térni mihozzánk, ha megértést, türelmet és jóindulatot mutatunk feljük.

— Azok pedig, akik annyira elvesztették józan ítélőképességüket és idegrendszerüket, hogy a jószándékot és a megértést nem fogják megbecsülni, azok majd szemben találják magukat a magyar kormány hatalmával, amely kormány minden jóra el van készülve és minden megpróbáltatásra el van szánva.

Bevonják a régi lízpengősöket, újakat bocsátanak ki

A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban levő 1929 február 1-i kelettel elfáttott 10 pengős címletű bankjegyeket 1939 május 15-től kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevonásra kitűzött a kormány hozzájárulásával 1939 november 30-ig terjed, amely időpontig behívott bankjegyeket úgy mint eddig, fizetesképpen el kell fogadni. Ennek fogva a Magyar Nemzeti Bank főintézete és fiókintézetei a behívott bankjegyeket ugyancsak 1939 nov. 30-ig fizetesképpen, vagy kicserélésként elfogadják. Ez időpont után az említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei már csak kicserélés végett fogadják el. 1942 november 30-ával a Magyar Nemzeti Bank beváltási kötelezettsége a fentemlített bankjegyekre vonatkozólag a bank alapszabályainak 94. cikke szerint megszűnik.

A Magyar Nemzeti Bank az 1936. évi december 22-i kelettel eláttott 10 pengős címletű bankjegyeknek kibocsátását főintézeténél és fiókintézeteinél 1939 május 15-én megkezdi. A Magyar Nemzeti Bank 1936. évi 10 pengős bankjegyekének elődala Iris-szerűen zöld-sötétlila-zöld színben van nyomva. A bankjegy képeinek baloldali csipkészerűen képzett finom keretben díszfény által övezve Magyarország védasszonya, ölében akisded Jucussal, jobboldali pedig ugyancsak keretben leányfej-kép látható. A bankjegy hátoldala lombzöld-kékesszöld-lombzöld színű. Középpont elhelyezett stílizált keretben Szent István király lovaszobra látható. Ettől balra ovális keretben a koronás magyar címer, jobbra pedig a tízes értékjelzés van elhelyezve.

A Szent Erzsébet Egyesület gyöngyvirágos társasvacsorája

Kedden este tartotta ezidei utolsó társasösszejevetelét a Szent Erzsébet Nőegylet, az Angol Királynő termében, ahol ezen a hagyományos gyöngyvirágos vacsorán találkozott egymással Debrecen város úri közönsége.

Este nyolc órától kezdve egymásután vonultak be a fényesen kivilágított s gyöngyvirágcsokrokkal dúsan díszített termekbe a kísértélyruhás hölgyek és urak, díszes egyenruhájú honvédtisztek. Az elnöki asztalnál foglaltak helyet a debreceni jótékony nőegylet képviselői s ezek sorában Lossonczy Istvánné főispánné, dr. Köllösi Sándorné polgármesterné, Sass Béláné, Kazinczy Gáborné, Ruffy-Varga Kálmánné, Tunyogi-Szűcs Gézané, Miskolczy Lajosné, Acház Imréné, Kovássy Kálmánné. Ott voltak továbbá dr. Láng Pál pápai kamarás, dr. Batori József piarista igazgató, a római katolikus lelkesítő kar több tagjával, besztekerébányai Klein László ny

tábornok, dr. Milleker Rezső egyetemi tanár, dr. Halász Miklós gazd. akad. igazgató, dr. Budaházy-Brückner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, Kovássy Kálmán és Székér Ernő miniszteri tanácsosok, dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos, dr. Tatay Zoltán árvaszerző elnök, Wilhelm Emil, a Nemzeti Bank ny. főnöke, Suhajda Béla bankigazgató és még sokan mások, főleg az előkelő hölgytársadalom köréből.

A díszes közönség legderűsebb hangulatban szórakozott a fehérasztalok mellett az éjféli órákig. Jólétségen lehetett megállapítani, hogy a résztvevő úri vendégsereg valódi élvezetet talált e kellemes összejevetelen, melynek hangulatát nagyban emelte az a szellemes és megkapóan lebilincselő hosszabb beszéd, melyet a jelenlevők-höz intézett Kovássy Kálmánné elnök. Majd dr. Tarján Oszkár HÉV főtanácsos, a tőle megszokott élénk tem-

Választások előtt se feledkeztek meg a Csokonai ásványvizről

Kérje mindenütt!

peramentummal előadott humoros felolvasása kellett derűltséget a vendégek soraiban.

A kellemes összejevetel színhelyéről

a késő esti órákban a legvidámabb érzések között távozott az előkelő társaság.

Egy megvadult ló garázdálkodása a Piac uccán

Bolerohánt a püspöki palotában egy rádióüzlet kirakatába. Kidöntötte az útjelző táblát. A kocsis elmondja, miért vadult meg a Gábris.

Nagy riadalmat okozott szerdán délután félhat óra után pár perccel egy egylovos szekér a Piac uccán. A ló megvadulva száguldott végig a Hunyadi uca végéről a püspöki palotáig és senki sem mert elébe vágni, hogy megfékezze az állatot. A hosszú útvonalon, mely eléggé forgalmas volt a délutáni órákban gyalogosok, járművek egyaránt ijedten ugrottak félre a rohánzó kocsis útjából, melynek vezetője kétségbeesett erővel irányította a lovat az úttest egyik oldaláról a másikra, hogy el ne üssön valakit.

A megvadult ló egyenesen nekifutott a püspöki palotában levő Földes-féle rádióüzlet kirakatának, legázolva maga előtt a vas útjelző táblát, mely a járda szélén állt.

Az óriási kirakatablak esőrömpölvé zuhant a ló fejére, az állat véresen elcselt, majd talpraállt, a kocsis rúdja eltört.

Százakra menő tömeg vette körül percek alatt a baleset színhelyét, sikoltozó nők, kiabáló férfiak.

Több rendőr fogta körül csakhamar a szerencsétlenség színhelyét. Csodálatosképpen a kocsisnak nem történt semmi baja. A súlyosan sérült lovat elvitték.

A megvadult ló Sesztina Jenő vasnagykereskedő tulajdona, a rajta lévő kocsis a cég alkalmazottja. Szénási Mihály volt, aki így adta elő a történeteket:

— Árút vittem feladni a nagyállomásra kocsival. Hazafelé indultunk. Amikor a Hunyadi uca végére értünk, a lovam meglátta a villamost és megtorpant. A másik oldalon volt a benzinkút. Igen ijedős állat. A villamosról egy úrtember szállott le, akinek fehér esomag volt a kezében. A ló ettől megijedt, megbokrosodott és megvadulva vágta be kezét.

— Így futott végig a Piac uccán, én meg a szekér oldalán ültem mert bakkínésen a kocsin és így próbáltam megfékezni. Az volt a szerencsém, hogy nem vesztettem el „szemlételem” tudtam tartani a lovat, vigyáztam, hogy senkit el ne üssék, mindenkit kikerültem, megelőztem, hol jobbra, hol balra.

— A Fűvészkeret ucaára akartam vezetni a lovat, de a Nagytemplom felől sok ember jött szembe, elzárta az utat és így történt, hogy a ló egyenesen nekifutott a járdának. Az volt a szerencse, hogy a kocsis tengelye megakadt az útjelző táblában, mert különben a ló beszakította volna az egész kirakatot és behorogt volna rajta keresztül az üzletbe. Így csak a fejével ment neki az üvegnek és aztán lecsillapodott.

— Szerencsére nekem nem történt semmi bajom, még le sem estem a szekérről, csak pár pillanatra „zavart” kaptam, amikor az oszlop a lovat megrántotta. Azután behoztuk a lovat ide — mutat a Sesztina-udvarra — ahol dr. Makoldy Rézner Mihály állatorvos úr bekötözte. A kirakat szétvágta a ló fejét, az orrán is, három láb is megsérült és több kisebb seb van

még rajta. Itt van most a ló bekötözve lefeküdni nem engedem, mert akkor nem tudna a lábára állni. Eddig még nem kell levágni, azt mondják.

A ló érszakadást is szenvedett. A kirakatban levő rádióalkatrészek és kerékpárok tönkrementek. A kár több száz pengő. A 27 éves kocsis elmondta még, hogy a félvér pej még egy papírdarabtól is megijed.

Még a késő esti órákban is embercsoportok álltak a helyszínen a kirakat előtt és nézegették a ferdén álló útjelzőoszlopot, tárgyálva a történeteket.

Fényi István 38 éves földműves, Bellegelő 50 B) alatti lakos szerdán délután friss fűvel ment hazafelé szekeren, amikor háza előtt lovat valamiféle megriadtak, mérántották a szekertől megriadtak, mérántották a szekerektől ment a nyakán és lábain. A mentők zúzott sérülésekkel kivitték a klinikára.

Anyák napi ünnepélyek az Arpád-teri egyházrészben

Az anyák ünneplésére erőteljesen bekapcsolódik az Arpád-teri egyházrész is. Az egyházrész kebelében működő ifjúsági egyesület az egyházrész leánykörének bevonásával hetek óta lázasan készül a május 14-ére, vasárnapra, hogy méltó keretek között emlékezhessen meg az „anyáról” és fejezhesse ki iránta táplált tiszteletteljes szeretetét. Minden erejével bekapcsolódik abba a nagy propagandába, amelyet több mint egy évtized óta fejt ki a KIE és amely azt célozza, hogy ezen az anyáknap szentelt napon Debrecen egész társadalmá, fiatalok és idősek, férfiak s nők egyaránt az anyá iránti tisztelet és szeretet magasztos érzésével legyenek eltöltve. Az Arpád-teri templomban vasárnap délután a szokásos istentisztelet keretében, három órakor gazdag műsorú, igen szép vallásos ünnepélyt rendez. Természetesen a templomi vallásos ünnepélyen egyáltalán nem szed belépődíjat.

A készülétek másik részletét alkotja az egyházrész gyülekezeti termében ugyanazon a napon, délután öt órakor megtartandó műsoros anyák-napi ünnepély. Az ünnepélyen Szemes Károly a tanítóképző intézet tanára fog előadást tartani. Az ünnepélyt ezenkívül színdarabok, szavlatok, ének és zene-számok teszik változatossá és élvezetessé. Ezen az ünnepélyen érdekes és egészen biztos jóleső, kellemes meglepetésben lesz része minden megjelenő anyának, a rendezőség figyelmessége folytán. Az ünnepélyen izletes és izléses büffé áll majd a kedves vendégek rendelkezésére. Általában az ifjúsági egyesület minden tőle telhető megtesz, hogy mindenki nagyon jól érezze magát és hogy az ifjúságban az anyák iránti szeretetet ezen az úton is fölélessze, fokozza és elmélyítse.

Hajduszoboszlói Gambrinus étterem és szálló 13-án, szombaton megnyílik.

Kitűnő ételek, italok, különleges fajborok.

Pansió rendszer.

Jazz és cigányzene minden este.

A szlovákok letartóztattak és megkínóztak három mecenzéfi magyart

Egyre türethetlenebbé válik a szlovákiai magyarság helyzete.

Mecenzéfi, május 10. A szlovákiai magyarság sorsa egyre nehezebbé, egyre türethetlenebbé válik. A szlovák sajtó hasábjain naponként jelennek meg tendenciózus, magyarellenes cikkek. A *Slovenská Politika* szembeszáll a magyar sajtó híreivel, miszerint a szlovákok tömegesen börtönzik be és kínozzák a magyarokat. A lap szerint három magyar van letartóztatásban. A lap egyszerűen letagadja a letartóztatásokat, amelyeket a magyarérelmű lakosság a rövid háromhónapos szlovák uralom alatt elszenvedett és elszenvedni kénytelen. Nem emlékezik meg cikkeiben a *Slovenská Politika* az *Illavára hurcolt magyarokról és azokról, akik a Hlinka-gárda jóvoltából egyik napról a másikra eltűnnek.*

Mi történt Iglón

Az Eperjesen megjelenő *Slovenská Sloboda* talán még a *Slovenská Politika* hangján is túlsz. Naponként magyarfaló cikkeket jelentet meg a lap hasábjain. Vádolja a szlovákiai magyarságot, hogy a szlovák és német lakosság között ellentéteket szít, igaz és terrorizál. Nem tudjuk elképzelni, hogy a szlovákiai magyarság milyen módon és hogyan izgathatna a szlovákok és a németek ellen, amikor minden jogától és cselekvési szabadságától megfosztották. *Egész Szlovákiában gyülekezési tilalom van, a magyarság még sajtó fajtésvevőivel sem találkozhat.*

Iglón nagyarányú tüntetések voltak, ahol a magyarérelmű némettség a magyarsággal karöltve magyarsága mellett tett hitet. Ezt a tüntetést is a szlovák-német ellentétek kiélezéseként állították be a szlovák lapok.

A *Slovák* című lap jelentése szerint az iglói tüntetésekkel kapcsolatban a hatóságok letartóztatták Horna József kéményseprősegédet, annak öccsét, Horna Mihályt és Bönde Vilmos droguistasegédet, akiket azzal vádoltak, hogy a szlovák-német ellentéteket szították. Mind a hárman természetesen magyarok.

Letartóztatások

Mecenzéfen is újabb letartóztatások és verekedések történtek. Gáspár János FS-legény, mint ismeretes, a magyar határőrök a szlovák betörés alkalmával magyar területen lelőtték.

Az agyonlőtt Gáspár János temetése Mecenzéfen

Három mecenzéfi fiatalembert, névszerint Gajdos Mihályt, Hofcsik Jánost és Tischler Józsefet, akik szemtanúi voltak Gáspár János halálának, letartóztatták és a járási fogházból Illavára szállították. Azért hurcolták őket az illavai fogházba, mert vallomásuk során nem voltak hajlandók azt állítani, hogy Gáspár Jánost szlovák

területen lőtték le a magyar határőrök. A legkegyetlenebb vallomási módszereket alkalmazták a szlovák esendőrök a három fiatal német, de magyarérelmű férfival szemben, de ezek kitartottak és nem voltak hajlandók vallomásukat megmásítani. A három meghurcolt mecenzéfi legény vallomása során elmondotta, hogy Gáspár János még április elején kijelentette, hogy májusban átmege a magyar határon és hoz magával egy magyar határőrt. Nem kétséges, hogy Gáspár János más szándékkal lépett volna át a magyar határt az emlékezetes szlovák betörés alkalmával. A sugóvölgyi szlovák betörés halottját, Gáspár Jánost esütörtökön temették el Alsómecenzéfen. A temetésre messzi vidékekről szállították a Hlinka-gárdistákat, miután előrelátható volt, hogy Gáspár János temetésén a mecenzéfi nem vesznek részt. A két mecenzéfi zenekar megtagadta a temetésen való részvételt. A temetésen Herman Ede volt alsómecenzéfi kapagári könyvelő beszédében hangoztatta, hogy Gáspár János haláláért 10 magyar katona vérért követeli a szlovák nép. Hagara Bélánét és Macsuta Istvánét, akiket a Hlinka-gárdisták bántalmaztak, most vasraverve az illavai fogházba szállították. Bernáth Mária és Gendriács Aranka elmentek a csendőrségre, hogy határátlépési engedélyt kaphassanak. *A két asszonyt, akik férjük meglátogatására át akartak jönni magyar területre, a csendőrök ültetve kezdték. Pofozták, verték a két asszonyt és végül megkérdezték tőlük, hogy látják-e már Horthy képét. A két asszony erre azt felelte csillogó szemekkel: igenis, látjuk és ha kell, mi mecenzéfiek készek vagyunk nemesak harcolni, de meg is halni magyarságunkért.*

Nincs áru és nincs valuta Szlovákiában

Eperjesen ipari cikkeket egyáltalán nem lehet kapni az üzletekben. A ruhavarráshoz szükséges cérna például teljesen kifogyott. Az élelmiszerkészletek még nem fogytak ki, azonban a gazdák körében nagy elkeseredést váltottak ki, hogy állataikat nem tudják eladni, miután a kivétel teljesen megszűnt. Az üzletekben kávét, teát egyáltalán nem látni. Nagy protekció kell ahhoz, hogy valaki kávéhoz hozzájuthasson. A pengő és más idegen valuta eltűnt. Azok, akik a Budapesti Nemzetközi Vásárra akartak utazni és valutát igényeltek, valutához nem juthattak hozzá. Egy pengőért már 30 szlovák koronát és egy dollárért 200 szlovák koronát kínálnak. Megtörtént az az eset, hogy egy amerikai magyar Újfalvára ezer szlovák koronát küldött. Megírta hozzártózoinak, hogy azért mert vállalkozni a pénz elküldésére, mert mindössze egy dollárjába került az 1000 szlovák korona.

Miért tartóztatták le a bukaresti tábla elnökét

Agyonverte a béresét.

Bukarestből jelentik: A román fővárost példátlan eset tartja izgalomban. Főszereplője nem kisebb ember, mint *Liciu, a bukaresti itélőtábla elnöke*, áldozata pedig egy béreslegény.

Az itélőtáblai elnök közismerten vérmes, hirtelenharagú ember. Az utóbbi hetekben, ismerőseinek előadása szerint, idegessége még fokozódott. Ezért mindgyakrabban rándult le a főváros melletti birókára: szeretett kertészkedni, maga nyeste, oltotta gyümölcsfáit s méltán hirdette, hogy ez a békés foglalatosság, a szabad levegőn folytatott egészséges életmóddal helyreállítja lelki egyensúlyát.

Szerencsétlenségére kasznárja nemrégiben egy cigány származású béreslegényt alkalmazott, aki neki, eddig ismeretlen okból, ellenszenves volt. Többször keményen megdorgálta csekélységéért. A mult hét végén aztán ismét heves jelenet játszódott le közöttük. Lehet, hogy a béres feleselt, mert Liciunak fejébe szállt a vér, a cigányra támadt s addig ütötte-verte, míg ez ájultan rogyott össze. Kórházba szállították, ahol háromnapos szenvedés után, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

Liciut kihallgatása után halált-hozó testisértés miatt letartóztatásba helyezték. A törvényszék a letartóztatási végzést helyben hagyta.

Svéd akadémikusok tanulmányútja Debrecenben

A debreceni Idegenforgalmi Hivatalhoz értesítés érkezett, hogy május 14-én, vasárnapra tíz svéd akadémikus jön Debrecenbe tanulmányi kirándulásra. A svéd vendégek még szombaton este megérkeztek, vasárnap délelőtt megtekintik Debrecen nevezetességeit, utána a Hortobágyra mennek, ahol a csárdában ebédelnek s a puszta érdekességeit megtekintve, estére térnek vissza Budapestre.

A jövő héten több iskola is érkezik tanulmányútra Debrecenbe. — Május 17-én a püspökladányi polgári iskola növendékei jönnek, akik már szintén törzsvendégei Debrecennek, mert minden évben látogatást tesznek. Május 18-án a budapesti Pozsonyi úti gimnázium 43 növendéke tesz látogatást Debrecenben és a Hortobágyon.

VÁLASSZON

megbízható, elegáns, olcsó áruinkból

Rádió mosóvászón öltöny bőreros P 15.-	„Oxford“ elegáns nyári poróz öltöny P 28.30	„Windsor“ freskó tropikál. cégünk különlegessége P 37.80
„Kongó“ lennvászón vagy koverkó öltöny, elegáns, tartós avatva P 22.60	„Kairo“ nyári szövet, divat szín, elegáns szabás P 32.10	„Tenis“ vászón nadrag P 6.65 finom minőség avatva P 9.98
„Palm Beach“ különleges szép vászón öltöny avatva P 28.30	„Sahara“ különleges szép poróz, sok divat színben P 37.80	Ballon kabát, kiváló anyag, remek szabás P 27.40

Ezen cikkek extra nagy méretben is csekély felárral kaphatók. A hirdetett öltönyárak mellény nélkül értendők.

GRÜNFELD

uriszabóság, Kistemplom mellett.

Dr Bodonhelyi József június 1-én elfoglalja a klinikai lelképásztori állást

Dr. Bodonhelyi József klinikai lelképásztor meghívását az egyházmegyei elnökség megerősítette s az új debreceni lelképásztor június elsején foglalja el lelképásztori állását.

Dr. Bodonhelyi József személyében nagyképzettségű lelképásztort nyertek Debrecen város református hívei. Jelenleg orvogyógyász, aki a közelmúltban avatták fel a debreceni Tisza István Tudományegyetemen sub auspiciis gubernatoris doktorrá. Előzőleg dr. Bodonhelyi József doktori oklevelet szerzett már skóciai egyetemen. A református egyházunk értékes munkát nyert személyében.

Svéd tudós érkezett Debrecenbe

Erdekes vendége volt az utóbbi napokban Debrecennek. Városunkba érkezett és mint Molnár Pál főgimnáziumi tanár vendége itt tartózkodott Gustav Haselbrink svéd nyelvész, aki az északsvédországi Dickanaból érkezett Magyarországra.

Gustav Haselbrink nagy barátja a magyarságnak s a magyar nyelvet is kitünően beszéli. A „Debrecen” munkatársának érdeklődésére elmondotta, hogy a finn-ugor nyelvészettel foglalkozik, hosszú esztendőket töltött a lapp-földön, ahol egy kis faluban lelkes munkájával bámulatos nyelvészeti eredményeket ért el.

Gustav Haselbrink elbeszélte, hogy ösztöndíjat kapott s így jött feleségével egy esztendővel ezelőtt Budapestre, hogy kutatásait kiegészítse. Pár napra érkezett csak Debrecenbe és a Hortobágyra és elragadtatással beszélt Molnár Pál ref. főgimnáziumi tanárnak baráti kedvességéről, mellyel vendégül látta s itt végzett kutatásait elősegítette. Különösen megnyerte a svéd tudós tetszését a Déri múzeum etnográfiai gyűjteménye, a kulacsok, gubák, subák, melyeket lerajzolt és több ilyen tárgyat vásárolt is. Gustav Haselbrink szerdán délben a Hortobágyra utazott folytatni tanulmányait.

Nemzetközi mezőgazdasági kongresszus Dresdában

A XVIII. Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszust ez évben Dresdában június 6-12 között tartják meg. — A kongresszuson a mezőgazdasággal kapcsolatos összes kérdések tárgyalására kerülnek, a világviszonylatban legkiválóbb szakemberek előadásai kapcsán.

E kongresszus résztvevői 60 százalékos utazási kedvezményben részesülnek a német vonalakon és kb. 33 százalékos kedvezményben a magyar vasútvonalokon. Jutányos elszállásról Dresdában a kongresszus vezetősége gondoskodik.

A kongresszus ideje alatt és után számos németországi tanulmányút is terbe van béve, ugyancsak kedvezményes feltételek mellett.

A kongresszuson résztvenni szándékozók május 15-ig személyenként 12 Márka (19.60 pengő), a családtagok pedig 6 Márka (9.80 pengő) részvételi díjat tartoznak a jelentkezéssel egyidejűleg befizetni.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdatársadalom figyelmét ezen nagyjelentőségű és a mezőgazdasági kultúra fejlesztését messzemenően

elősegíteni hivatott Nemzetközi Kongresszusra s felhívja az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál mielőbb jelentsék be, annálval is inkább, mert egyrészt kellő számú je-

lentkezés esetén csoportos utazás megszervezésére is sor kerülhet — másrészt a részvételi díj május 15-ike után magasabb, nevezetesen a résztvevők 20 Márkát, a családtagok pedig 10 Márkát tartoznak e címen fizetni.

A debreceni asszonyok drámai néma fogadalomtétéle

„A magyar nő keze nem lesz bizonytalan a gépfegyver irányzéka mellett sem.” A hivatalos képviselők elismerő nyilatkozatával és Makkai professzor előadásával véget a Mansz nemzetvédelmi tanfolyama.

Szerdán este véget ért az a nagyarányú értékes munka, amit a debreceni Mansz szervezete indított a magyar nők kiképzésére a nemzetvédelmi tanfolyamon. Az országos központból kiindult gondolat elsőnek Debrecenben talált termőtalajra dr. Bacsó Jenőné önfeláldozó, fáradságot nem ismerő lelkesedésével.

A záróünnepélyen is zsufolásig megtöltötte a vármegyeháza nagytermet az előkelő hölgyközönség. Megjelentek a tanfolyam illusztris előadói is csaknem teljes számban.

Budapestről eljött az ünnepségre Tormay Gézáné országos társelnök, Gramantik Margit, a központi Mansz képviselője, báró Vay Lászlóné. Megjelentek: vitéz dr. Nagy Iván miniszteri titkár, Kiss József tanker, főigazgató, dr. Bendák Gyula tanfelügyelő, Lossonczy Istvánné vezetésével a debreceni Mansz teljes tisztikara és számos előkelőség.

A főiskolai Kántus a Hiszekogy elénekklésével kezdte meg a műsort Szigethy Gyula karnagy vezényletével.

Makkai professzor előadása

Ezután dr. Makkai Sándor egyet. tanár tartotta meg előadását „Lelki felkészültség” címen. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a múltban, még a világháborúban is az az általános felfogás uralkodott, hogy a nő női természetének érvényesítésével vesz részt a nemzet harcában, tehát nem fegyverrel, hanem a szenvedések enyhítésével. Ő képviselte a szeretet engesztelő szellemét és ő volt hivatva őrizni az otthont. Az emberiség a maga rossz lelkéért a nő háború ellenes magatartásával nyugtatta meg, egyenesen ezt várva és követelve tőle.

— A mai helyzet és a mai háborús feszültség ezen a felfogáson sokat változtatott. A nők, a kényszerűség folytán is, ezután sokkal aktívabb résztvevői lesznek a háborús nemzetvédelmi munkának. Sok hátszínben a nők már tényleges, fegyveres szolgálatot is végeznek. A mi honvédelmi történelmünk bölcsen, ezt nem rendeli, de ennél szinte többet rendel, amikor kimondja, hogy mindenkinek nemre való tekintet nélkül, minden testi és lelki képességével a honvédelem szolgálatába kell állania, természetesen elsősorban háborús veszély, vagy tényleges háború esetén. Ezt a változást meg lehet, meg is kell érteni, mert az u. n. totális háború értelmében a haretér többé nem egy távoli bizonytalan valami, hanem mindenütt ott van és ott lehet. Ez magyarázza meg, hogy a nőknek lelkileg fel kell készülni sokféle háborús szolgálatukra.

Ezután a lelki felkészülés szabályairól beszélt.

— Bármilyen legyen is az az adott feladat, amit a nőknek háború esetén végezniük kell, végezzék el hűségesen és odaadással, de mindig csak mint nők végezzék, lelkületük maradjon meg női, hitvesi, anyai lelkületnek. Mivel a nőiség dicsősége a szeretet önfeláldozása, tehát a nők sohasem gyönyörködhetnek a vérontásban, sohasem lehetnek háború-pártiak. Azért kell hűsiesen dolgozniuk és mindazt, amit rájuk bízunk pontosan elvégezniük, hogy a háborús vérontásnak minél hamarabb vége szakadjon. A lelki felkészültség első követelménye tehát az, hogy az embertelenség, gyűlölet és bosszúvágy ellen vértetzi fel a lelkünket éspedig a szeretet szolgálatára való elszántság, készség által.

— A nők lelkileg készítsék magukat arra, hogy a férfiak nehéz kötelességét, a fegyveres harcot elősegítsék és megkönnyítsék azáltal, hogy magukra vegyenek helyettük mindent, amit lehet és amit természetük parancsol. Ilyen a család anyagi és lelki gondjai,

a gyermekek őrzése és nevelése, az otthon fenntartása és védelme, azután a társadalmi szolgálatok és a háború sebeinek, betegségeinek ápolása.

Rendkívül döntő jelentősége van a nők erkölcsi magatartásának a háborúban. A nő lemondása, türelme, önuralma, tisztasága és fegyelmettség, kötelességtudása és alhatatos nemzet-hűsége a győzelem és jövő titkos pótolhatatlan záloga. Az apostoli íge szerint úgy kell élniük a világgal, mint ha a világ nem volna.

A lelki felkészültség legmélyebb erőforrása az Istenbe vetett hit, bizalom és reményesség. Nemzetvédelmet csak úgy lehet végezni, ha hiszünk az isteni igazságban és az örök életben s követjük azt, aki legyőzte a halált, Krisztust.

Az értékes előadást a megjelentek lelkes tapsal fogadták.

Felszólalások

Majd Uray Sándor, a Mansz igazgatója üdvözölte a megjelenteket, köszönetet mondva mindazoknak, akik a tanfolyam megszervezésében résztvettek. Kiemelte, hogy ennek a munkának az eszméje Gramantik Margittól származik (taps), a megvalósítója dr. Bacsó Jenőné, aki az országban elsőnek vitte sikerre ezt a gondolatot. Lelkes eljenzés közben gyönyörű virágcsokrot nyújtott át az ünnepeltnek. Dr. Bacsó Jenőné néhány keresetlen meghatott szóval köszönte meg az ünnepelést.

Tormay Gézáné országos társelnök méltatta ezután a tanfolyam jelentőségét, rámutatva, hogy a magyar anyák ma is szembenéznek a jövőddel, melynek megvívásához erőt nyertek. Minden magyar nő tudni fogja, mi a kötelessége és hol a helye és le fogja küzdeni az elébe tornyosuló akadályokat.

Kiss József tanker, főigazgató a kultuszminiszter személyes képviselője útmutató munkának jelentette ki a Mansz debreceni szervezőténak nemzetnevelő tevékenységét. Fel kell készülni arra — mondotta, — hogy háború lesz, mint ahogy mindig volt, a nőnek az a feladata, hogy ezt lelkileg készítse elő. Az a feladata, hogy férfikkal, harcosokkal lessa el ezt az országot, hogy ne legyen itt földindulás és egyke, hanem egészséges magyar katonák, akiknek lába alatt dübörögjön a föld.

Dr. Nagy Iván az egyetemi ügyosztály képviselőjében szólalt fel.

Elismerését fejezte ki a tanfolyamért a vezetőségnek és dr. Bacsó Jenőnének (nagy taps), aki az egyetemi tanárok feleségeinek munkáját reprezentálja. Megújuló taps közben köszönte meg az egyetemi tanárok és a többi előadók közreműködését, kiemelve a honvédség kitünő előadóit. A nép és hadsereg között — mondotta — megszűnt már a háború előtti el-lentét. A magyar honvédség egy test-lélek mivélünk. (Taps.) Kijelentette, hogy a minisztériumban nagy örömet keltett ez a tanfolyam, melynek mintájára máshol is megszervezik ezeket az előadásokat. A kultuszminiszter ezt a munkát mindig támogatni fogja. (Taps.)

Bendák Gyula tanfelügyelő az országos népművelési bizottság részéről tolmácsolta a nemzet halálját ezért a nemzetépítő munkásságért, mellyel a Mansz Lossonczy főispánné vezetésével és dr. Bacsó Jenőné szervezésével honleányi kötelességüket a legteljesebb mértékben teljesítették.

Gramantik Margit, az országos központ vezetője mondott ezután drámai beszédet a hallgatósághoz. Fogadalom előtt álltok — úgy mond —, de nem vagytok egyedül. Az öt világrész asszonyai már készen állnak a háborúra. Mögöttek áll egy ezredév asszonyának példája. Nem mi akarjuk a háborút, Az jön felénk Semlegességgel nem térhetünk ki előle. Százmillió államok nyulnak asszonyaik felé, hogy katonai szolgálatra hívják őket. A háborút nem akarjuk, csak akkor, amikor a nemzet jövőjét évszázadokra biztosítani kell.

— Nem véletlen, hogy a nemzet hívó szavára elsőnek Debrecen válaszolt. Totális háborút, egyetemes nemzeti felkelést akarunk. Együtt vagyunk; férfiak, nők és gyermekek tízmilliónyian és velünk a múlt és jövő. A magyar nő keze nem lesz bizonytalan se a sebesült-ápolásban, se a gépfegyver irányzéka mellett. A tét nagy: az a nép marad meg, amelyiknek sikerül a Dunamedencét a maga képeére formálni.

— Eljöttetek, hogy fogadalom tegyetek: ezért a nemzetért érdemes szellemmel, munkával, fegyverrel harcolni mindhalálig. Mondjátok el ezt a hitvallást szívetekben.

Az egész terem mint egy ember állt fel és hallgatta végig a fogadalomtételt.

„En... kész vagyok minden munkára és minden áldozatra. Fogadom, hogy családom és nemzetem magyarságát, anyanyelvét megvédem s megtartom. Fogadom, hogy nemzeti kötelességemet minden körülmények között teljesítem. Ugy legyen.”

A drámai néma fogadalomtétel után hosszantartó tapsal fejezte ki a megjelent hölgyközönség, hogy a fogadalomtételt önmagában megtette.

Az ünnepség a Himnusszal ért véget, amit a Kántus adott elő.

Debrecenben eddig 140 zsidó szavazó szavazási jogát állapították meg

A városházán hat tisztviselő előtt folyik a zsidó választók szavazási jogának megállapítása. — Nagy számmal jelentkeznek a választók, azonban a szükséges iratok beszerzése az idő rövidsége miatt nagy nehézségekbe ütközik. Szerdán délig 140 zsidó választónak igazolták szavazási jogosultságát.

A Zúgó uccai rablás ügye a törvényszék előtt

Hírt adtunk arról, hogy ez év március 20-án estefelé a Zúgó uccan kikapták Blum Sándor vásári kereskedő kezéből táskáját és elszaladt vele. Blum nagy lármát csinált, üldözöbe vette a rablót, akit egy katoná elfogott a Hatvan utcán. A táskát már nem került meg, mert ütközésben a rabló oldotta és ismeretlen tettes magával vitte a gazdátlan csomagot.

A rendőrségi eljárás során megállapították, hogy az uccai rablást Petrovai István és Nagy Jenő fiatal napszamosok követték el. — A gyanúsítottakat őrizetbe vették és a főtárgyalásra is a fogházból vezették őket elő.

Dr. Tokay Gyula tanácselnök előtt Petrovai elmondotta, hogy ő nem akart rabolni, csupán meg-

tréfalni, megijeszteni akarta a csomagot cipelő Blumot. Rablásra nem is gondolt és vele együtt haladó barátjának, Nagy Jenőnek nem is mondta előre, hogy mit akar, csak hirtelen kikapta Blum kezéből a táskát és elszaladt vele. Nagy Jenő nem is tartott vele, hanem ment haza a lakására.

A bíróság a tárgyalás adataiból megállapította, hogy Nagy Jenő nem részes a bűncselekmény elkövetésében és ezért felmentette a vád alól és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. Petrovai-val szemben emelt rablás vádját sem látták igazoltnak, amelyért 5 évtől 10 évig terjedő fegyházat szabhatnak ki, hanem csak lopásban mondották ki bűnösnek és elítélték három hónapi fogházra.

A Szilágyi-Lajos féle kézimunkaüzlet bolitüzének epilógusa a bíróság előtt

A vádlottak kellő gondossággal jártak el, mindhárom vádlottat felmentették.

Ez év márciusában bolitűz volt a Kistemplom mögött lévő Szilágyi-Lajos-féle divat- és kézimunkaüzletében. A tüzet vasárnap reggel az üzletből kiáradó füst jelezte. A kihívott tűzoltók percek alatt a tűz színhelyén voltak és az üzlet redőnyét kinyitva a füsttel telt üzletbe mentek. Szerencsére azonban a nagy füst nem bizonyult veszedelmesnek, mert csupán a kályha melletti szenesládába elhelyezett szén izzott. A tüzet azonnal eloltották. Kár nem történt.

A tűz esettel kapcsolatban eljárás indult Szilágyi Lajos cégtulajdonos és két alkalmazottja Szibilla Valéria és Balogh Margit ellen, gondatlanságból okozott tűzvész okozás miatt.

Az ügyet szerdán délelőtt tárgyalta a debreceni járásbíró dr. Gyöngyösi József járásbíró. Minthogy a vádlottak már kilettek hallgatva, a bíró csupán a vallomások ismertette,

amely szerint a vádlottak egyöntetűen tagadták a terükre rótt vádakot. Kijelentették, hogy mindhárom kellő gondossággal jártak el, amikor szombaton bezárták az üzletet. A kályhát maga Szilágyi Lajos zárta el, a hamut, amely az üzlet öltözőhelyiségében volt, leöntötték vízzel, sőt le is takarták. Fogalmuk sincsen hogyan letekartott a tűz.

Ugyanígy vallott a cég könyvelője, akit a tárgyaláson hallgattak ki.

Dr. Fényes Endre védőbeszéde után a bíróság meghozta az ítéletet, amely szerint mindhárom vádlottat a bíróság felmentette. Az indokolás szerint a bíróság megállapította, hogy kellő gondossággal jártak el a vádlottak. A debreceni ref. egyház a hibás, mert nem gondoskodik udvarról, ahová a hamut a cégek kihordassák és ott vasládában elhelyezték.

Az ítélet jogerős.

Az iskola-orvos egészségtanári tanfolyam látogatása a debreceni állami kiegészítő iskolában

A debreceni Tisza István Tudományegyetem orvosi karán folyamatban lévő iskolaorvos egészségtanári tanfolyam hallgatói dr. Réthy Aladár tanárség vezetése mellett megtekintették és tanulmányozták a debreceni állami kiegészítő iskolát.

Az orvosnőkből és orvosokból álló látogatók csoportját, akiknek sorában ott volt dr. Katona Ferenc állami iskolaorvos-egészségtanár, a tanfolyam egyik előadója, dr. Ökrös Sándor, dr. Schmidtné Popovics Erzsébet, dr. Szabó Sándor, dr. Csák Judith, dr. Budaházy Berta, dr. Jánossy Gy., dr. Prisztás Gizella, dr. Székely Ferenc, dr. Zih Gabriella, Varga Béla igazgató igen szívesen üdvözölte. Vázolta az intézet működésének célját, az eddig elért eredményeit a gyógyítva nevelésnek és egyben vázolta a jövőbeni célkitűzéseket, majd felkérte Kelemen Géza gyógypedagógiai tanárt, hogy az iskola növendékeinek bemutatandó anyagát orvosi szempontból előadása keretében ismertesse.

Kelemen Géza előadó bevezetésében rámutatott a kiegészítő iskolák rendeltetésére, majd gyógypedagógiai jelentőségét bizonyította be ezen intézeteknek az adott esetek gyakorlati példáival. Külön-külön csoportokban felvultatta az orvosi ellátásra szorulókat, ez pedig igazolta, hogy ez a gyógyítva nevelő iskolatípus egy napig sem lehet

orvosi szolgálat nélkül, mert az ezuton elérhető megtakarítás nem éri meg nemzeti szempontból sem azt a felbecsülhetetlen kárt, amelyet így sujtják a gyámoltásra és orvosi ellátásra szoruló gyógypedagógiai nevelésben álló kiegészítő iskolában járó elemi iskolai tanulókat.

Az előadó bemutatta a testhibás növendékeket, külön kiemelve a csoportból azokat, akiknek testi állapotában lényeges javulást érhetnek el gyógytorna gyakorlatok rendszeres végzetése útján, amiket Debrecenben is meg kellene szervezni. A gyógytornára szorulóknál közül az egyes tanulókat mind sorjában külön-külön ismertette az előadó. Végül nagy hozzáértéssel a beszédhibások gyógyításában sok fáradsággal elért eredményeket mutatta be tanulmányozási célból a megjelent orvosok előtt. A bemutatások során a látogatáson lévő orvosok, az egyes hibák javításáról gyakorlatilag igen jó példákat kaptak.

A megjelentek nevében Katona Ferenc dr. orvos mondott köszönetet a lelkesen dolgozó előadónak, akinek fáradozása révén a gyógyítva nevelés munkájába a debreceni kiegészítő iskola tanulmányozása révén igen mély és értékes betekintést kaphattak.

Magyar és keleti perzsák, törökül szövegűek, legújabbakban Izsáknál, Plac u. 40.

Kedvező fizetési feltételek
Szövegek megőrzését garancia mellett vállalom.

Munkához,
sporthoz és
minden alkalomhoz

DOXA órát
vegyen!

Ügyeljen a „DOXA“ ólomplombára!

Felakasztotta magát a Hatvan-uccai temetőben egy öregasszony

A nyomora miatt akart meghalni, de megmentették.

A Hatvan uccai temetőben egy kilencéves fiú siránkozó, panaszkodó öregasszonyt látott üldögelni az egyik sír mellett. Nem sokkal később látták, hogy az asszony felakasztotta magát egy faágra. Az értelmes gyermek azonnal rendőrt futott, levették az asszonyt, akit az idejében való közbelépés megmentett az életnek.

Az életunt nő Kovács Róza 52 éves napszamosnő, aki a Tegez u.

38. szám alatt lakott. Elmondotta, hogy nyomora miatt akart öngyilkos lenni. Még 1922-ben munka közben balkarja eltört. Közben meg is öregedett az idők folyamán és fizikai munkát emiatt sem tud végezni. Hozzá tartozói nincsenek, akik eltartanák. Téli még csak eltengődött valahogy a népkonyha kosztján, de most már az is megszűnt és ő nem képes megkeresni a kenyerét.

A „Hősök emlékűnepe“ május 21-én lesz

A világháború hősi halottainak emlékére nemzeti ünnepé avatott „Hősök emlékűnepe“ május 21-én (vasárnap) lesz.

Az ünnepély előkészítését Hajdú vármegye Vitézi Székkapitányának elnöklésével egy a város polgármestere által felkért bizottság intézi. Ez a bizottság hétfőn délután a Vitéz Székházban ülést tartott, amelyen az ünnepély részleteit beszélték meg.

E szerint május 21-én:

a helybeli egyházak 8 órai kezdettel templomaikban ünnepélyes istentiszteletet tartanak.

8 óra 30 perccel kezdettel a Magoss György téren, a hadtestparancsnokság előtt egy rövidebb ideig tartó ünnepély lesz, amelynek a keretében a Hősök fasorában lévő és a hadtestparancsnoksági épület falán elhelyezett emléktáblákat az erre felkért testületek meg fogják koszorúzni. Az ünnepélyt a Vitézi Szék rendezi.

10 óra 30 perccel a Hősök temetőjében lesz egy szintén rövidebb ideig tartó ünnepély, amelynek keretében a Hósi emlékmű lesz megkoszorúzva. Ezt az ünnepélyt debreceni Frontharcos Főcsoport rendezi.

A város polgármestere erre az ünnepélyre a helyi hatóságokat, intézményeket, testületeket stb. azzal a hozzáadással hívta meg, hogy az ünnepélyen kisebb létszámú köldöttséggel magukat képviseltetni és az emlékmű megkoszorúzására vonatkozó szándékukat a debreceni Frontharcos Főcsoporttal idejekorán közölni szíveskedjenek.

A főünnepély 10 órai kezdettel lesz a Stadionban. Erre az ünnepélyre a város polgármestere a helyi egyházi, katonai és polgári hatóságokat, intézményeket és testületeket is meghívta.

A honvédség diszszázaddal, vitézek, frontharcosok, cserkészek és levették diszoztagokkal vesznek részt az ünnepélyen.

Kivonul az ünnepélyre a „Turul Szövetség“ is bajtársi alakulataival.

Az ünnepélyen a helybeli dalárdák is közreműködnek, amelyeknek összkara az ünnepély kezdetén a „Nemzeti Hírszékgy“ et, az ünnepély végén pedig a „Szózat“ ot fogja énekelni.

Az ünnepély befejezése előtt a jelentkezett középiskolák stafétafutó csapatai babékoszorút visznek a Hősök temetőjébe és a koszorúkat a Hősök emlékművére helyezik. A staféta futásban a következők vesznek részt: vitézi várományosok, levették, egyetemi ifjúság, ref., róm. kat., állami gimnáziumok, ref. tanítóképző intézet, zsidó gimnázium, ref. polgári fiúiskola, fiú felsőkereskedelmi iskola, fa- és fémipariskola.

A rendezőbizottság ezúton is meghívja az ünnepély egyes mozzanataira a város társadalmát, társadalmi egyesületeket, iskolákat stb. és kéri azokat a szervezeteiket, amelyeknek tagjai zártosztagokban és nem egyenként vesznek részt az ünnepélyen, hogy részvételüket — hely biztosítása végett — Hajdú vármegye Vitézi Székének legkésőbb május 18-ig bejelenteni szíveskedjenek.

Légoltalmi bemutató a Nyilastelepen

A Légoltalmi Liga helyi csoportja a 11-ik körzetben, a nyilastelepi ref. elemi iskola udvarán légoltalmi bemutatót rendezett az ott lefolyt házparancsnoki tanfolyam eredményeként. A légoltalmi bemutatót résztvettek Mezey Béla ref. lelkipásztor, Nagy József rendőrfőtanácsos, a Légoltalmi Liga ügyvezető elnöke és a nyilastelepi lakosság hatalmas számában. A bemutatót sorra kerültek az összes légoltalmi övintézkedések a gyújtóbombák által okozott tűz oltásától a gáz elleni védekezésig. Ezután bemutatták a megjelenteknek a légoltalmi fürdőt mely három van Debrecenben.

A tanfolyam kitűnő sikere Wizer F. Aladár és Lovász János érdeme, akik páratlan agilitással, kitűnő szaktudással és odaadással bonyolították le és vezették a tanfolyamot. Altalában ez a tanfolyam is igazolta kiváló eredményével azt a hatalmas és gyönyörű munkát, melyet a Légoltalmi Liga helyi csoportja végez a nemzetvédelem magasstos ügyének szolgálatában s mely minden elismerést és támogatást megérdemel.

A színházi iroda jelenti:
Ma, csütörtökön este 8 órai kezdettel

Levente díszelőadás

Gyönyörű ének- és zenekari számok! Zenés puskaforgató gyakorlatok.

Tábortűz

c. szindarab.
Főszerepben: Piacsekne, Kovássy Irén úrasszonnyal.
Ünnepi beszédet mond: Dr. Kiss József tankerületi főigazgató.
Pénteken este

Timár Ila

és
Tanay Emil

vendégjátékával

Kék mazur

a legjobb Lehar-operett.
Gyönyörű zene!
Romantika!

Elbűvölő táncszámok!
Szombaton és vasárnap este is:

Kék mazur

Színes filmkockák

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a „Kék mazur” felújítása iránt. Lehar Ferenc egyik legszebb operettje már régen nem került színpadra a Csokonai Színházban, ahol pedig köztudomású, hogy a Lehar operettek mindig a legnagyobb sikert jelentik. Növeli a közönség érdeklődését Timár Ilának, a gyönyörű hangú primadonnának fellépése, aki a közelmúltban a „Viktória”-ban lépett hosszú szünet után a debreceni színpadra és olyan forró, vastapasos, nagyszerű estét varázsolt a színház falai közé, amilyenre már régen nem volt példa. A „Kék mazur”-ban szintén remek szerepe van a kiváló művésznőnek, akinek hangján varázsos szépséggel esendülnek fel a Lehar-melódiák. A bonviván szerepét Tanay Emil, a debreceni közönség előtt múlt évi nagyszerű szerepléséből jólismert művész játsza, míg a többi szerepben a társulat legkiválóbb tagjai lépnek fel.

Sugár Misi búcsúja május 17-én lesz a „Gül Baba” operettben. A debreceni közönség régi kedvence egyik legjobb szerepben lép ezen az estén a közönség elé. A búcsú-est iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Egymilliárd font az angol adó

London, május 10. Az angol pénzügyminiszter költségvetése az 1939-40. évre közel egy milliárd fontot kér Anglia polgáraitól adófizetés fejében. Nagymérvű adóemelések történtek a nagyjövedelmek megadóztatására. Mindez a nagy fegyverkezéssel van összefüggésben, mert Anglia naponta 50 millió pengőt fordít védelmi kiadásokra. Ennek az adóteljesítménynek következménye lesz az, hogy az angol áru még drágább lesz, befelé megnehezíti az életet, kifelé pedig esökkenti a jövedelmi lehetőséget.

A Belvárosi színház május 25-én és 26-án Debrecenben akarja játszani a „Földindulás”-t

Kodolányi János nagyszerű, hatalmas művészi értéket rejtő darabjával, a Földindulással, mint ismeretes a Belvárosi Színház teljes együttese vidéki körútra indul, hogy a vidék közönsége a fővárosi színház előadásában ismerje a magyar élet egyik legfájdalmasabb problémáját, az egyke kérdését tárgyaló darabot.

Ertesülésünk szerint a Belvárosi Színház kérést intézett a városhoz,

hogy május 25-én és 26-án Debrecenben előadhassák a Földindulást. Mivel ekkor a Csokonai színház együttese már Sátoraljúj helyen vendégszerepel, valószínűleg semmi akadály nem lesz a kérelem teljesítésének és a debreceni közönség Páger Antallal és régi ismerős Eszenyi Olgával és vitéz Bánkyné Orbán Violával láthatja a Földindulást.

Ma este lesz a leventék díszelőadása a Csokonai színházban

Páratlan élménynek ígérkezik a műsoros est

A Csokonai színház öreg színpadán ma este a kigyulladó rivalfenyélnél egy sereg fiatal, friss magyar tehetséget ismer meg a debreceni közönség. A leventék, ennek a másfél évtized alatt csodálatos eredményeket produkált leventeintézménynek neveltséi, kiállnak a közönség elé, hogy megmutassák, milyen bámulatos eredményekre képes a kiváló kezekbe került magyar képzés.

Az est, mint beszámoltunk róla Martinovics István ezredes nagyjelentőségű akcióját, a legkiválóbb debreceni leventék kélhetes felvidéki táborozását van hivatalva anyagilag alátámasztani s olyan érdeklődés nyilvánul meg iránta, hogy május 14-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel azt meg fogja ismételni a rendezőség. Ez az érdeklődés azonban érthető, sőt hazafias kötelessége a debreceni közönségnek, amely saját fiainak célkitűzéseit, akarásait, a szebb magyar jövő felé törő vágyát támogatja azáltal, hogy részt vesz az előadáson.

A díszelőadás programját olyan művészi izléssel, szerencsés kézzel állította össze, hogy az a legkényesebb igényeket is kielégíti.

A műsor Erkel *Bánk bán* nyitányával kezdődik, amelyet *Hámori* Ferenc karnagy vezetésével a levente fúvószenekar ad elő. Utána az ünnepi beszédet Kiss József tankerületi főigazgató

tartja, majd Brahms Magyar tánc című szerzeményét adja elő a levente vonózenekar. Ezután a levente cigányzenekar kísérete mellett Mohácsi Zoltán énekel kuruc és irredenta dalokat, utána egy levente diszszakasz zenés puskaforgató gyakorlatokat mutat be, majd a levente énekar Sándor Gyula vezénylete mellett magyar népdalokat énekel. Utána szünet következik, majd Borsai S. Magyar ábrándját játsza a levente fúvószenekar. Nagy érdeklődésre tart számot a DEAC női tornászosztályának táncbemutatója is. Dr. Balogh Sándorné egyetemi testnevelési tanárnő betanításában a DEAC hölgyei ugyanazokat a táncokat mutatják be, amellyel Lengyelországban olyan nagy sikert értek el. A műsor kiemelkedő száma Nemes Haefner Zsigmond nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos egyfelvonásos színdarabja a „Tábortűznél” lesz. A színdarabban szerepelnek: P. Kovássy Irén, Fehér Ilona, Kovács Manci, Puskás Ferenc, Dienes József, Zombor Imre, Rákóczi Imre, Tóth Sándor, Szabó József, Budai Sándor, Nagy József, Urai Sándor, Moldvai Gyula. A darabban előforduló toborzót Zónay Gyula, Kovács Miklós, Márton Gyula és 12 levente táncolják. Végül „Szép vagy gyönyörű” vagy Magyarország-ot éneklő Vitanyi László ének és zenekari kísérettel.

Kodály Zoltán Psalmus Hungaricusának szövege

A Psalmus szövegét Kodály Zoltán Kecskeméti Vig Mihály 16. századbéli református predikátor 55. zsoltárából vette. Érdekes ezt a szöveget végig olvasni, mintha csak a mai magyar sors drámai elpanaszolása volna.

Könyörög Istenhez, hogy fordítsa rá szemét, mert bánat emészti szívét: csak sírok, rívok nagy nyavalyámban. (A kar itt mintha zokogna, Megrázó erejű a síró körus.) Szeretne elrepülni, mint a galamb vadonban elbujdosni. Mert álnoksággal törnek ellene s akit barátjának vélt, az is ellensége lett.

A panaszok drámai erővel zendülnek az ének- és zenekarban s a legmagasabb drámai kitéréssel éneklő a tenorszólo: „Késérű halál szálljon fejére. Ellenségemnek ítéletére, Álnokságának büntetésére. Hitetlenségének kijelentésére.”

A nagy kitérés után megnyílik, vigasztalást nyer Istenben való bizalommal, mert: Igaz vagy Uram ítéletedben. A verszópókat ő idejükben Te meg nem áldod szerencsésükben. Hosszú életük nem lesz a földön. „Az igazakat Te mind megtartod. A kérvényeket alá-

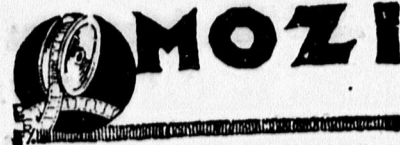
hajgáld!” A panaszok után tehát a szabadulás, a feltámadás reménye csillan meg. A magyar igazság diadalának hite.

Október óta, amikor a lelkes ifjú gárda s a szép céllal összegyűlt és összetartott zenekar elő akarta adni a gyönyörű művet, már megindult a magyar feltámadás. Az egyik ellenséget, akinek „nem lett hosszú élete a földön”, a magyarok Istene, akinek „igaz az ítélete”, már „aláhajigálta”, amint a zsoltáríró érdekesen kifejezi. Most már a további feltámadásban bízó nagyobb hittel énekelhetjük a zsoltárt.

Ez a magyar sorsra ráillő szöveg ihlette meg Kodályt és magyar szíve remek művet alkotott belőle, amit az egész világ elismer. A Psalmust a legnagyobb karmesterek veszik műsordarabjaik közé. Beethoven IX. szimfóniájával szokták mindenütt előadni.

Boldogok voltak, akik a főpróbát 1938 szeptember 25-én meghallgathatták, amikor a mester vezényelte a Nagytemplomban és sokat veszítettek azok, akik a május 14-iki hangversenyen nem hallgatták meg. Az októberi díszhangversenyre készült díszes műsort Psalmus teljes szövegével és ismertetésével mindenki ingyen meg fogja kapni, aki a hangversenyen megjelenik.

Jakucs István
kollégiumi igazgató.

Rasputin, a fekete cat

A Hungária mozgó filmje.

Az orosz történelem titokzatos emberének, Rasputinnak életét már többször feldolgozták filmre. A mostani variáció sikerét már magába véve megalapozza a nagy francia jellemszínésznek, Harry Baurnak jütéka. — Harry Baur, mint Rasputin: döbbentően egyszerű alakítás, a színészi teljesítmény csúcsponjtján jár, csaknem minden jelenetében. Emellett az alakítás mellett szinte teljesen eltörlül és másodlagos jelentőségűvé válik minden. A mese az előző Rasputin-témák után kevés meglepetést tartogat a rendezés nagyvonalú, művészi kézzel vállalt munkája. Kétünnök viszont a többi szereplők is, élén a kitűnő Richard Wilmmel és a női főszerepben remek teljesítményt nyújtó Marcelle Chantallal. — A kísérő műsor a Paramount és a magyar híradó — érdekes, változatos.

Különös merénylet egy péküzlet kirakata ellen

A vádlottat a bíróság 120 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Már beszámoltunk arról a különös merényletről, amely ez év tavaszán történt a Márton Kálmán utcában, ahol az egyik sötét éjszaka a merénylő özy, Boda Istvánné péküzletének a kirakatát, redőnyét undorító folyadékkal bekente. A péküzlet két tanulója véletlenül látta a merényletet és üldözőbe vették a tettest, akiben a legnagyobb meglepetésükre Ökrös Dániel szatóészlet tulajdonost ismerték fel. A merénylőt nem tudták elfogni, mert az a házába bemenekült.

Dr. Bónyi Bertalan járásbíró tárgyalta az ügyet. A vádlott tagadta a terhelte rótt vádat. Kijelentette, hogy a vádbeli időben nem tartózkodott Debrecenben, mert akkor Nagylétán volt bort vásárolni. A bíróság több tanút hallgatott ki, köztük a két tanuló, akik megerősítették a rendőrségen tett vallomásukat, amely szerint világosan felismerték Ökrös Dánielt.

A tanúk vallomása során több igaz ellentétes vallomás hangzott el a tárgyaláson.

A bíróság becsületsértésben mondtotta ki bűnösnek a vádlottat s ezért 120 pengő pénzbüntetésre ítélte. Egyben a bíróság elrendelte az iratoknak az ügyészre való áttételét, mert a tanúvallomások alapján alapos a gyanú, hogy hamis tanúvallomások hangzottak el.

Az ítélet ellen Ökrös Dániel a bűnösség megállapítása miatt fellebbezést jelentett be.

HIRDETMEY. A nagyerdei fürdőtelepen, a főbejárattal szemben egy előrusító pavillon cukorka, gyümölcsesleg egyéb megegyezés szerinti tárgyak árúsítására, azonnal bérbeadó. Ez ügyben értekezni lehet a fürdőgondnoknál, Piac uca 26-28. szám alatt, Dobozi útjáról. — Debrecen, 1939 május hó 9-én. Polgármester.

Cserépkályhák Kandallók

nagy rakára

TÓTH LAJOS UTÓDA

H. SZEKELY SZÜCS SÁNDOR

kályhás-mester

KÁROLY FERENC JÓZSEF UT 8.

Telefon: 26-70.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLTATA. Május hó 6-án reggel 8 órától, május hó 13-án reggel 8 óráig: „Arany angyal”, Piac ucca 50., telefon: 24-53. — „Reménység”, Csapó ucca 2. sz., telefon: 34-21. — „Boesky”, Cegléd ucca 22. sz., telefon: 29-14. „Hungária”, Vargakert, Szoboszlai út 4. I. sz. telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

DEBRECENI HUSZÁRÖRMESTER HÓSTETTE.

1915. május 9. — Hogy kis kötelekek tetterős, elszánt parancsnoka mennyire nagyszerű eredményeket érhet el, bizonyítja Nagy Zoltán, volt debreceni 2. honvédszázadredbeli őrmester esete, aki ezen a napon kilenc főnyi járőrrel a galíciai Dembyca város környéki Zavadánál volt orosz megerődített állás előtt 500 méterre, igen ügyesen meglepett és elfogott egy huszárnyi orosz tábori őrsöt, majd két huszárját ezek őrzetere visszahagyva, a többivel pedig folytatva a felderítést, az oroszok állásába építőanyagot vivő további 22 orosz rajtaütött és azokat is elfogta. A következő napon pedig a támadó tűzvonalon egyik szárnyán nyomult előre, amiközben egy nagyobb orosz csapatot hirtelen tűzrajtaütéssel szétszórta és üldözöbe vetén azt, ez alkalommal is 26 oroszot fogott el. Mivel pedig Nagy Zoltán őrmester máskor is vitéz és bátor magatartásával kiváló példát adott és elismeréseméltó eredményeket ért el, immár az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Vasutasok triduumja.** Az 1938. évi nagyszerű budapesti Eucharisztikus Világkongresszus első évfordulójának megünneplésére belekapcsolódik Debrecen katolikus vasutas társadalmának s e hó 11., 12. és 13-án triduumot tart a Szent Anna uccai plébániatemplomban. A szentbeszédet 11. és 12-én este 7 órai, 13-án szombatn háromnegyed 7 órai kezdettel a szintén vasutas családból származó kiváló debreceni káplán, Kiss László tartja. A triduumot szentgyónás és vasárnap, 14-én a reggel 7 órai szentmise alatt közös szentáldozás fejezi be. Az érdeklődőkből ítéve a tényleges és nyugdíjas vasutasok teljesen meg fogják tölteni a Szent Anna uccai templomot. A triduum ideje alatt május 12-én reggel 8 órai kezdettel az elhalt vasutasok lelkiüdvözéért requiem lesz a Szent Anna uccai templomban. Ezen ugyancsak résztvesznek a tényleges és nyugdíjas vasutasok.

— **A Nyári Egyetem hallgatói és tudományos kutatók díjmentesen látogathatják a Déri múzeumot.** Debrecen város a Nyári Egyetem hallgatóinak díjmentesen engedélyezte a Déri múzeum látogatását, amennyiben csoportosan tekintik meg a termeket délelőtt 11—1 óra között. Egyben határozatot hozott a polgármester, hogy tudományos kutatások céljaira időre való tekintet nélkül díjmentesen bocsátja rendelkezésre a múzeumot.

— **Schuller festőmester lakását** Hatvan ucca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

— **Gyermekek nyári szabadtéri foglalkoztatása.** Német társalgás, torna, szórakoztató játék. Batthyányi u. 16. Német Gyermekekotthon.

— **A budapesti olasz kolónia vezetőjét,** Pignatelli di Montecalvo Riccardót beszállították súlyos orrvérzéssel a Bakay klinikára, ahol megoperálták. Az operáció súlyos vérzéssel járt és vértömlesztést kellett alkalmazni, melyhez Tábori Balázs orvostanhallgató adta a vért. A herceg állapota javuló.

— **A Kollégium egyházzenei hangversenyeire,** amely május 14-én, 6 órakor lesz a Nagytemplomban, a helybeli dalegyletek tagjai 50 filléres jegyet kaphatnak, dalos igazolványra. Jegyek átvehetőek a ref. gimnáziumban Messter István tanárnál és az esti pénztárnál.

— **Csongrád 35 ruszin gyermeket lát vendégül** a nyár folyamán két hónapra. A város akcióját a tehetősebb családok is támogatják.

— **Dr Róth Miksa** nőorvos rendelőjét áthelyezte József kir. hercegu. 31. sz. alá.

— **Nyilvánosan kivégeztek egy amerikai lelkészt, aki 24 kislányt rabolt el** Bolíviában. Az államelnök rendelkezésére Roccabado 55 éves lelkészt bírósági eljárás nélkül, húszezer néző előtt végezték ki, miután a potosii érsek letépte róla a ruháját, ezzel jelképezve az egyházból való kitaszítást.

— **Erzsébet angol királyné megtiltotta,** hogy előre írjanak azokról a ruháiról, melyeket az amerikai királylátogatás alatt fog viselni. Erről csak akkor lehet bizonyosat tudni, amikor a királyné először felveszi.

— **Szeplő, májfélt ellen** Rózsa arkenőcs, doboz 1.20. Kapható: Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogériában.

— **Kizhant a robogó vonatból** Szirmabesenyő határában Szilárd Ignác 48 éves mozdonyvezető, aki oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához nincs remény.

— **Olaj, olajkrem pakolásos,** villany és villany nélküli dauert garanciával készít Adám. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **Vesztegetés miatt letartóztattak egy brooklyni államügyészt.** Az Egyesült Államoknak újabb bírósági botrányuk van. Ismét egy államügyészt tartóztattak le. A vizsgálóbíró utasítására kedden este a rendőrség letartóztatta Alexander Baldwin államügyészt, aki a brooklyni törvényszék harmadik ügyésze volt. Baldwin ügyész különböző vesztegetési pénzeket fogadott el. Az ügyész ellen egy vizsgálat szolgáltatja az adatokat. Egy vizsgálóbizottság jelenleg a newyorki törvényszékek tevékenységét vizsgálja felül és eközben állapították meg Baldwin államügyész bűnös üzemleit.

— **Felgyújtottak egy angol katonai raktárt** Nottingham közelében. A gyújtogatás következtében 200 katonai autó elégett és benzintankjaik felrobbantak. A belügyi államtitkár kijelentette, hogy a merényletek száma Angliában igen tekintélyes, mert az év elejétől kezdve már elérték a századik merényletet, melyeket az ir. köztársasági hadsereg tevékenységének tulajdonítanak.

— **Romantikus hangverseny a Zeneiskolában.** A Városi Zeneiskola május hó 12-én, pénteken este 8 órakor rendezi akadémiát növendékeivel Chopin, Schumann, Schubert, Brahms, Lalo, Ernst műveiből összeállított hangversenyt. Ingyenes jegyek igényelhetőek a Zeneiskola titkári hivatalában naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 2—6-ig. Vár. u. 1. (Telefon 22—26.)

— **Ingyen dolgoznak a finn diákok** a nyáron két hétig Karelitában az erődítési munkálatoknál az önkéntes nemzetvédelmi munkaszolgálat keretében.

— **Gyorsirastanulás, gépirastanulás** megkezdhető a Naményi Gyorsírásközpontban. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. (Rákóczi ucca 17. szám.)

— **Nemzetgyalázási per.** Rózsa Jenő 62 éves nyirmihálydi kisbirtokos az uccán sétálgatott és szembeállított két ismerősével, akik évődve rászóltak, ne arra menjen, hiszen arrafelé csehek vannak. Rózsa Jenő válaszul dicsérni kezdte a magyarság rovására a csehek s kijelentései miatt a debreceni büntetőtörvényszék ötöstanácsa nemzetragalmazás címén vonta felelősségre és 800 pengő pénzbüntetésre ítélte el. A Kuria Kvassay-tanácsa dr Balogh István kir. koronaügyész helyettes felszólalása után a semmisségi panaszokat elutasította és ezzel az ötöstanács ítélete jogerőssé vált.

— **Szabályozza emésztését akkor is,** ha nincs kimondott székrekedése — Darmol-lal.

— **Ötven összeesküvővel együtt letartóztatták** Ecuadorban Alba ezredet és több magasrangú tisztviselőt egy meghúzott baloldali puccs miatt. A köztársasági elnök korlátlan felhatalmazást kapott minden szükséges intézkedésre.

— **A Hlinka-gárdisták az általuk elkobzott motoros járműveket** magáncéljaikra használják fel, még este szórakozásukra hölgyek társaságában is állami kocsikon meennek és ingyen állami benzint használnak. A pozsonyi szlovák értelmiség hiteltalpra élesen bírálja ezt a tünetet.

— **Közkegyelemben részesítik Albániában** a császárság harmadik évfordulója alkalmából mindazokat, akiket Albániában politikai okokból ítéltek el. A kegyelmi rendelet a külföldön tartózkodókra és azokra is kiterjed, akiket távollétükben ítéltek el.

IRÓGÉPEK HURAY, Iparkamara
köleszönszéc T: 17-93

— **Az Árpádtéri Nőegylet** kávédelután megint szorongásig megtelt teremben folyt le élvezetes műsorral. Közének után szavalt Porcsin Ilona, színjátékban szerepelt Szilágyi Júlia, Porcsin Ilona, Zolnai Róza, Hiripi Irén, Furkó Margit, Gál Irén, Beeskereki Róza, Varga Piroška. Költeményt adott elő Gál Irén. Bibliát olvasott a vezető lelkipásztor. Öszinte elismeréssel fogadta a közönség az 5 házi asszony ajándékát, mely ezúttal habos kávé volt. Háziasszonyok voltak: Ary Gyuláné, ifj. Harsányi Imréné, Haraszthy Sándorné, Porcsin Jánosné és Ilona, özv. Monoki Istvánné. Júniusban valószínűleg fagyaltdelután lesz, melyre máris jelentkeznek az önként vállalkozó háziasszonyok. Csütörtökön este 6 órakor az istentiszteleten prédikál dr Hegyaljai Kiss Géza. Vasárnap délután a templomban is, a gyülekezeti teremben is anyánapi ünnepély lesz a KIE rendezésében.

— **Az arc** igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltassa, fésültesse Adámmal. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **„Bácsi el tudnám adni az óráját”** Nagy Sándor, Vendég ucca 6. szám alatti földműves, vásárolt egy kilencpengős órát, de nem volt vele megelégedve. Túl akart adni rajta. Ahogy erről beszélgetett a mozi előtt, meghallotta ezt egy fiatalokú suhanc, aki az ember elé állt: Bácsi én el tudnám adni az óráját. — A férfi odaadta neki, a gyerek el is adta az órát négy pengőért, de a pénzzel nem jelentkezett. Nagy Sándor feljelentést tett a rendőrségen. Szilassy nyomozó kiküldte a sikkasztó fiút, az óra is megkerült. Az eljárás folyik.

— **Az osztálysorsjáték húzásán:** 40.000 pengőt nyert: 10237. — 10.000 pengőt nyert: 25939. — 5000 pengőt nyert: 67268. — 3000 pengőt nyert: 35513. — 2000 pengőt nyert: 39547. 1000 pengőt nyert: 7807. — 500 pengőt nyertek: 16633 19239 22806 49994 61635 62187 62730 66572 66285 86765, 300 pengőt nyertek: 2978 11136 11221 24581 26165 43808 57404 59485 59719 66149 68709 71655 83585. — 200 pengőt nyertek: 4680 6836 8206 8458 114471 1978 12827 16563 16858 17997 22218 23118 23513 24000 24394 32860 34651 35144 36677 43708 47039 52599 57080 57252 58163 62608 62661 64064 66396 68243 70931 71561 72704 72719 74961 75989.

— **Pályázat közszállításra.** A siket-némák helybeli intézete, hús, kenyér, tej, tűzifa és köszén szállításra pályázatot hirdet. Részletes felvilágosítást ad az intézet igazgatósága.

— **Ujjáalakult a húszéves székely hadosztály.** A legutóbb megtartott tisztújítás során a közgyűlés egyhangúlag elnökké választotta Kratochwil Károlyt, elnökhelyettesse: vitéz Nagy Pál ny. altábornagyot, ügyvezető alelnökké: Görgey Lajos ny. tábornokot, főtitkárra: Nagyréti Darvas Imre ny. ezredet, ügyvezető főtitkárra: Vezér Jenő ny. postafelügyelőt. A közgyűlés után Kratochwil ny. altábornagy vezetésével a Hősök Emlékkövét.

— **X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon** Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérbáz, telefon: 19-56 szám. — „Inecető” lerakat.

**Biztosítsa
votósát
jédkárra**

— **Rendőrségi hírek.** Kántor József Vendég ucca 29. szám alatti autótulajdonos számszámájából egy 20 kilós testedző sülyzöt elloptak. Steg-halmi Erzsébet, Arany János ucca 24. szám alatti lakostól besurranó tolvaj két párnát ellopt. — Szónyi Gábor kéményseprőegéd, aki most katonai szolgálatot teljesít, a Magoss György-tér 9. sz. alatti DTE tornacsarnokban levett nadrágjából 15 pengőt loptak ki.

— **Hamis okirat alapján könyöradományokat gyűjtött** Nyírbal-kány községben gyermekotthon javára Kner Izidor és közel száz pengőt szedett össze. A debreceni törvényszéken dr Tokay Gyula tanácsa tárgyalta szédárán az ügyet és elítélte a vádlottat 150 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— **A müncheni botanikusok Debreczenben.** Érdekes vendégei lesznek Debrecennek és a Hortobágy-nak. A müncheni botanikus intézet 16 növendéke érkezik két professzor vezetésével Debreczenbe s másnap innen a Hortobágyra tesznek tanulmányi kirándulást. A müncheni botanikusok értesüléseink szerint Debreczenben a honok, Hortobágyon a sziki flórát tanulmányozzák.

GYÁSZ ROVAT

Keeskeméthy M. Lajosné temetése. Bensőséges nagy részvét mellett temették el szerdán délután Keeskeméthy M. Lajosné szül. Ujfalusi Ujfalussy Mária úrnót. Megjelentek a temetésen a rokonságon kívül az elhunyt nagyszámú tisztelői, ismerősei. A Köztemető diszravatalozó termében felállított ravatalra igen sok koszorút és virágot küldtek, valóságos virág-erdő vette körül a ravatalt. A gyászszertartást a főiskolai Kántus gyász-dala vezette be, majd Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, püspök-helyettes mondott imát a ravatal felett, elbúcsúztatta a szeretett feleséget, édesanyját, nagymamát, testvért és áldott jó rokont. Az ima után gyászkoetsíra helyezték a nehéz éckoporsót majd megindult az impozáns gyászmenet a család sírbolt felé, a sok virágot és koszorút külön koszorús kocsival vitte a sírhoz. A sírboltnál a lelkész újabb imája következett, azután lebozsátolták a sírboltba a koporsót. A mélyen sújtott férjet, Keeskeméthy M. Lajos nyug. főiskolai tanárt, nagyon sokan keresték fel a város társadalmának minden rétegéből, különösen Keeskeméthy M. Lajos volt tanítványai, hogy részvétüket kifejezésre juttassák. — A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezte, nagy gyászpompával.

id. Dézsi Józsefné Nagy Juliána 72 éves korában elhunyt. Temetése pénteken fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozóterméből. Lakás: Virág u. 10. **Gebauer** cég rendezi.

Bodnár Judit 2 hetes gyermek temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. terméből református szertartással. Lakása: Homok u. 88. **Pusztai** temetkezési intézet.

Szabó Miklós Máv. kegelydijas 72 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. terméből ref. szertartással. Lakása: Dész u. 4. **Pusztai** temetkezési intézet.

Jeremiás Géza 13 éves gyermek temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. terméből református szertartással. Lakása: Klapka u. 16. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, ismerőseinknek, s jóbarátainknak, a volt kartársainknak, a rendőrség tisztikarainak, akik felejtésselten jó férjem és apánk, néhai **Kiss Ernő** temetésén részvétükkel, valamint ravatalára helyezett koszorúkkal, virágokkal, fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, bánatunkban osztoztak, ezúton is fogadják hálás köszönetünket. Ugysszintén a temetésen közreműködő „Harmónia” Dalárda minden egyes tagja fogadja köszönetünket. — özv. **Kiss Ernőné és gyermekei.**

— **Késsel támadt haragosa egy asszonyra.** Özv. Dobi Istvánné 63 éves napszámosnő, Téglavető, Tegez uca 47. szám alatti lakos, szerdán délután a városba igyekezett, amikor a városi szegényház előtt összetalálkozott régi haragosával egy asszonnal. Összeszólalkozás után az asszony késsel támadt Dobinéra, aki elkapta a kezét, miközben ujjain vágott sebet szenvedett. A mentők sebvarráásra a klinikára vitték ki.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legújabb divat szerint **Adám.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

DOJÁRÁS

Hazánkban a nap folyamán az ország majdnem minden részében volt eső és zivatar. Helyenként jégeső is esett nyugati és déli megyékben még este is esett az eső. A hőmérséklet napközben nyugaton 17—18, délen és keleten 19—20 fokig emelkedett. — A kora esti órákban országsszerte 15—17 fok volt a meleg.

Jóslás: Mérsékelt északi szél, változó felhőzet, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

— **A vese-, hólyag-, prostata- és vésbélbajok kezelésében,** reggel éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz kiadós, híg székürülést és kielégítő anyagcserét eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

— **A svéd miniszterelnök autóbalesete.** Hansson svéd miniszterelnökkel gépkocsibaleset történt, amely azonban szerencsésen csak a kocsit könnyebb megrongálódásával végződött. A miniszterelnök jelentkezett a rendőrségnek és közölte, hogy a baleset az ő hibájából történt és hajlandó kártérítést fizetni.

— **Vándor keeske.** A szegény gondozás egészen új formáját honosította meg a keeskeméti Református Leánykör. Elhatározták, hogy a legszegényebb sokgyermekes keeskeméti családok között tejlókecskéket osztanak szét „ingyen hasznókébe”, hogy a szegény gyermekeknek biztosítsák a mindennapos táplálékot. Most rendezték meg az első „keeskedélműt”, hol a műsort végighallgatók helyébe fizettek. A jólékonycélú gyűjtődélután bevételéből három tejló kecskét vettek, az első kecskét tegnap átadták Keeskemét városi legszegényebb családjának, Tornyai István tüdőbajos hadirokkant nyolctagú családjához került az ingyenkeeske. A leánykör küldöttségét a szegény család tisztára kicserésített lakásban fogadta. A családnak két csirke s egy házőrző kutya az összes vagyona. Az egész környék összegyűlt az ingyen-keeske átadására, mindjárt szénát gyűjtöttek neki, megellették, megittatták és tegnap este már frissen fejt kecsketejet vacsorázhattak a szegény Tornyai István apró gyermekei.

Apolja kezét! Manikűröztesse **Reneznél,** Kossuth u. 4. Városház épület.

— **Német mérnökök Romániában.** Bukarestből jelentik: Kedden este 11 órakor hetven német mérnök érkezett Bukarestbe. A német mérnökecsoporthoz csütörtökön megállította a közlekedést, onnan Medgyesre utaznak, az ottani földgáz-központot és üveggyárakat meglátogatni.

— **Kolozsvár mellett, Szamosfalván ismeretlen tettesek ledöntötték Tamás András ezredes és Sándor László tábornok** a 48-as szabadságharc vésztanú emlékére állított emlékművet. A rendőrség megindította a vizsgálatot. Az erdélyi magyar közművelődési egyesület bejelentette, hogy az emlékművet maga fogja visszaállítani.

Lapunk olvasóinak PESTEN a Metropole szálloda RAKÓCZI UT 58.

kedvezményes szoba és penzióárakat számít.

Télikert! — Kávéház! — Söröző! Jazz! — Táncc! — Cigányzene!

SPORT

Budapesten lesz a Bocskai-Ujpest mérkőzés

Kínos meglepetésben lesz része a debreceni közönségnek: a Bocskai Debrecenben akarta megrendezni az Ujpest elleni mérkőzést, a plakátok is megjelentek már az uccán és most kiderült, hogy mégsem Debrecenben lesz a mérkőzés, a Bocskai eladta a pályaválasztási jogot az Ujpestnek. A Hungária mérkőzés is Pesten volt, ott lesz a Ferencváros is júniusban és ott lesz vasárnap az Ujpest mérkőzés is, itt a debreceni közönség nem láthat jó mérkőzést, nagy családot... Nem ezt érdemelte a debreceni közönség a Bocskaitól. Egyedül a Szolnoki Máv. elleni mérkőzés lesz már csak Debrecenben...

A Bocskai anyagi okokkal magyarázza lépését, hogy Ujpesten ezekkel többet kap, mint amennyi itt volna a bevétel s a csapat sem olyan jó — Takács, Hajdú sem teljesen használható még — és így nem veheti fel a siker reményével Ujpest ellen Debrecenben sem a küzdelmet és a cél az, hogy most kifizeti az adósságok nagy részét, hogy a II. osztályban már nagyobb terhek nélkül indulhasson majd a Bocskai... Ez mind szép, mind igaz is lehet, de még sem lett volna szabad ezt megtenni a debreceni közönséggel és a Bocskai a jövőre nézve is elrontott minden szimpátiát, támogatást...

A Debrecen sport hírszolgálat jelenti:

Kelet válogatott csapata, illetve Debrecen válogatottja május 18-án Ungvárott játszik Ungvár válogatott ellen. Debrecen válogatottjának zömét a DVSC NBB csapata és a DEAC adja, annál is inkább, mert Keleten Aldoözcsütörtökön sok elmaradt mérkőzést bonyolítanak le és Ungvár is csak városi válogatottat állít ki, így ellene is csak városi válogatott szerepel.

Az Országos Testnevelési Tanács szabályozta a külföldön és itthon induló magyar válogatott csapat és sportolók egységes versenymozgását. Piros ing és fehér nadrág lesz az atléták egységes versenyeze. A melegítő ruha bordó lesz, rajta a felírás: Hungaria. Készítenek egységes sportöltönyt is, de ebben csak később döntenek, de mindenesetre magyaros stílusú lesz.

Péntek—szombat—vasárnap újra nehéz verseny előtt áll a magyar teniszválogatott: a románok elleni győztes csapat Pesten a jugoszláv válogatottal játszik a Davis cupért. Pucsecs, Mitics, Pallada, Schaffer a valószínű csapat, de Pallada indulása kétséges.

A Beregszászi FTC visszalépett a Felvidéki Kupa küzdelméről. Az indok: sok a katonajátékosa és anyagilag is rosszul áll.

Az amatőrbajnokság állása:

1. NyTVE	15	11	3	1	36:12	25
2. DEAC	16	11	2	3	32:21	24
3. PMAV	15	10	2	3	27:22	22
4. NyKISE	15	8	3	4	30:14	19
5. NyVSC	17	8	2	7	46:31	18
6. MVTE	16	9	—	7	27:30	18
7. MTK	11	7	1	3	27:14	13
8. DVSC I	14	6	3	5	30:19	15
9. KKLE	13	6	2	5	29:24	14
10. KMOVE	13	5	1	7	11:22	11
11. DMTE	14	2	2	10	13:52	6
12. Báthory	14	2	1	11	16:41	5
13. BUSE,	visszalépett.					

Mit ír Késmárki a debreceni atlétákról?... Megírtuk, hogy Késmárki Kornél, a régi híres magasugró bajnok a keleti kerület atlétáival foglalkozik, mint szakoktató. Ezt írja most Pestre a Magyar Atlétikai Szövetséghez és a sajtóhoz:

„Örömmel és lelkesedéssel kezdtem meg munkámat, mint a keleti kerület szakoktatója. Az első napok tapasztalatai alapján mindjárt néhány öröndetes dolgot jelenthetek:

Egyévi szünet után megkezdte a munkát Kösztnér (Kőrösi) Vilmos, a DEAC volt országos válogatott 400-as. Remekül mozog, erőnléte nagyszerű, mintha nem is hagyt volna ki egy esztendő: Rövidesen leszerel, de addig is szorgalmasan edz. Még csak 25 éves, alaposan túlszárnyalhatja leg-

jobb eredményét. Remek fizikumú gyerekek ezek a debreceni fiatalok, Alighanem szolgálnak majd egy-két meglepetéssel, mert sikerült egy-kissé megmozgatnunk az atlétika iránti érdeklődést. Ugyanez a helyzet Szolnokon is, itt is feltámadt újra az atlétizáló kedv.

Most Ungvárra, Munkácsra és Beregszászra megyek. Őket is fel kell ráznom. De Ungvár már mozog: a városnapon debreceni versenyre Lecskó Ferenc személyében ungvári futó is nevezett.

Persze, ez csak a kezdet. De már megindult a jótékony lavina!”

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Rozs júniusra: 14.32, 14.42, zárlat 14.13—14.15.

Tengeri júliusra: 17.50, 17.61, 17.54 zárlat 17.55—17.56, Augusztusra 17.85, 17.90, 17.82, zárlat 17.81—17.82.

Készárúpiac:

A készárúpiacra a búza ára esett 5 fillérrel, a tengeri 10—15 fillérrel, míg a többi terményárak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.25—20.80 78 kg 20.45—21.00, 79 kg 20.65—21.20 80 kilós 20.75—21.30. — Felsőtisza 77 kg 20.05—20.65, 78 kg 20.25—20.85 79 kg 20.45—21.05, 80 kg 20.55—21.15 rozs pestvidéki 14.40—14.65, rozs más 14.55—15.10, takarmányárpa elsőrendű 18.00—18.15, sörárpa kiváló 20.50—22.00, prima 19.25—19.75, zab elsőrendű 22.60—22.75, középminőségű 22.35—22.45, tengeri 16.75—16.85 korpa 13.90—14.05, 8-as liszt 16.30—16.50 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR

A szerdai napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 1404 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 377 darab volt. Az irányzat változatlan. — Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 102—103.5 fillér, szedett sertés I. 95—100 fillér, II. 74—84 fillér, angol sonkasertés I. 92 98 fillér, II. 82—90 fillér, exportzsír márkázott 149 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 19.50—19.90 pengő, rozs 14.00—14.30 P. árpa 17.00—17.20 zab 21.00 P, tengeri 15.20—15.50 P, lucerna 7.20—8.60 P, széna 6.00—8.50 bükköny 6.00—6.50 P, szalma 1.80—2.20 P, cukorrépa 3.00—3.20 P, takarmányrépa 2.40—2.50 P.

Szerelmem tűzön-vízen keresztül

Regény — Jela: Székula Jenő

(17)

— Miféle Mac Kayról beszélgettek maguk? — érdeklődött az óriás.
— Mert ha John Mac Kayról volt szó St. Louisból, az egy veszedelmes szelhámos. Jó lesz, ha óvakodnak tőle az urak.

Visszament a kabinjába, mielőtt választ kaphatott volna, vagy megmagyarázta volna különös szavainak értelmét. Beriglizte maga mögött az ajtót.

IV.

Utazás a vadászkastély körül

— Megnőtt a Duna! — kiáltott föl Meder Gyuri, míg kihajolt a nyitott ajtóból és bámulta a nap-sütötte nagy vizet, amely elmerült kazlakat, szénát, lekaszált sarjút sodort magával, amelyek zombék-szerűen libegtek a hullámok színén.

— Mi az? Mi az? — riadt föl a vörös ügyvéd, aki elbőbiskolt a ringó bőrülésen.

— Nő a víz! Éjszaka megáradt.

— Honnan tudod te azt?

— Hát van szemem! — felelte a régi hajós, megütöközve az ügyvéd tudatlanságán.

Elmaradtak mögöttük Szentendrének régi tornyai és lekanyarodtak az országútra, amelyik a folyó partján vitt el észak felé.

Erre alig lehetett látni esőnakoit. Csak idétlen nagy futajóriás úszott alá ünnepies lassúsággal. — Osztrák hajósok szállítanak Messziről jöhetnek, talán Au am Donauból. Az ezüstösen csillogó víz felől idáig hallani az óriási lapátok ütemes esobogását.

Meder Gyuri elég jóképű fiú volt a báró ruhájában, mintha valami mágnás volna, nem pedig kimaszkírozott urasági inas. A szekérből kivette gazdájának legszébb ruháját, vadonatúj, még két nap előtt hozta haza a szabó. Vörhenyes csillogású, nehéz sötét selyem nyakkendő választott hozzá, amelyet tökéletesen kötött meg, hiszen urának is mindig ő segítette nyakkendő kötni. Látszik rajta, hogy jól fogja játszani Detreházy Pál szerepét. Mozgásán és viselkedésén nincs semmi kivétel. — Ugy látják, van egy kis színészhajós a gyerekekben.

A könnyű szalmakalap is jól vág kobakján. Arcának színe előkelően aranybarna, mint valami előkelő gavalérré, aki a nyárelőt valamelyik divatos tengeri fürdőhelyen töltötte s most jön csak haza megnézni, hogy áll a vetés. — Ő a Vikinghajós korridorján sütt le röpke két nap alatt.

De a vörös ügyvédnek nem tetszett, hogy Gyuri barnavörös angol ruhába öltözött, mikor vacsorára mentek.

— Szmokingot kellett volna fölvenned.

— De nem akkor, ha vadászkastélyban van a vacsora — vitakozott Gyuri.

(A vörös ügyvéd szmokingban csak izzadt a kétes tisztaságú ingplasztron alatt.)

— Meg kellett volna kérdezned Pál báró urat, hogy milyen ruhát végy föl. Csodálom, hogy nem segített.

— A báró úr, alighogy hazaértünk, leroskadtt a dívánra és fél

másodperc alatt már horkolt. Nem mertem zavarni.

Majd túltengő inas-önérzettel hozzáfűzte:

— Am különben is bőlesen tudom, hogy egy gentleman-nek milyen alkalomra mit kell fölvennie. Inkább én adhatnék tanácsot a bárónak. Mert fejembem vannak az öltözködési előírások.

— De megnőtt a szarvad!

A bérautó, amelyet az ügyvéd szerzett a lepenci kirándulásra, már ott lobogott velük a vicinális sínek mentén. Gyuri újra aggódva meredt a semmibe:

— Én nem bánom most már, mégis furcsa dologba visznek bele engemet az urak, szegény ember létemre. Még megütöm a bokámat. Meggyűlhet a bajom a törvénnyel is. Mégis csak család az, amit mi csinálunk.

Az ügyvéd meghökken. Zavarban rácsalni kezdte leestengő bajuszának vörös szálait.

— Nem család. A törvény értelmében nem az. Legföljebb rossz tréfa, vagy jó tréfa, ahogy minősítik. Végre is nem lényeges része az adás-vételi szerződésnek, hogy a báró maga ette-e meg a vacsorát, vagy az inasát vacsoráztatta meg maga helyett.

Elgondolkozva meredt a levegőbe, míg puppogva szívta a szivart, mely kialudt a nagy szélben.

— Gondold azt, hogy a báró nem báró, hanem maga a nagy négus.

A régi négusok is megcsinálták, hogy maguk helyett az aitéregőjüket küldték el, ha olyan helyen voltak hivatalosak lakomára, ahol sejtették, hogy meg akarják őket mérgezni, vagy orvok élesre fent szabalyja leselkedik rájuk a függöny mögött. Még csatába sem, mindig személyesen, hanem díszbe öltözött hasonmásuk állott a csapatok elére. Az olasz-abesszín háboruban őt négus halt hősi halált s csak utólag derült ki, hogy al-négusok voltak, hű szolgák, akik fölálodoztak magukat gazdájuk helyett.

A vörös ügyvéd nevetett:

— Tőled nem kérik ekkora áldozatot. Nem kell hősi halált halnod. Csak egy jó vacsorát kell végigned. Mégis reszketsz, mint a kocsonya.

— Mert nagyon aggódom.

— Pipogya fráter vagy!

— Micsoda hang ez? Kikérem magamnak! — pattant föl Gyuri.

Hágy Lohel csodálkozva bámult az ágaskadó inasra:

— Mit berzenkedsz? Tökkelol!

— Nem vagyok tökkelol! Es azt sem tűröm, hogy letegezen. Nem őriztünk együtt dísznót!

— Nono! Kisinas!

— Én most nem vagyok kisinas, én most mágnás vagyok és nagyúr, én vagyok Detreházy Pál báró.

Nem tűröm, hogy magas lóhátról beszéljen velem, mert akkor elszóhatja magát Mac Kay előtt is és rájöhet a turpisságra. Lesz akkor fogak csikorgatása!

— Igazad van. Látod, erre nem is gondoltam! Több eszed van, kölyök, mint száz ügyvédnek. Nem foglak többé tegezni, vagy ha még is elszólnám magam, hát tegezz vissza.

(Folyt. köv.)

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

A város tulajdonát képező Mecsifolyó kaszáó elnevezésű, Bőszörményi út mentén fekvő 94 k. hold 78 négyszögöl területű ingatlan 1939 évi okt. hó elsejétől 6 évi időtartamra árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni. A bérbeadó árverés 1939 évi május hó 15-én, délelőtti 9 órakor a városháza tanácsstermben lesz megtartva. Árverési szándékozók a kikiáltási ár 15 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegy az árverési bizottságnál bemutatandó. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál, (városháza, telemelet), megtekinthetők és ugyanott nyerhető egyéb felvilágosítás is. **Polgármester,**

22.631/1939. VI. PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Az 1922.X. tc. alapján szerzett m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia I. évfolyamában Debrecen sz. kir. város közönsége által m. kir. Honvéd Ludovika Akadémián létesített m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia alapítványának három helye az 1939-40. tanév kezdetén betöltendő lesz. Az alapítványi helyre elsősorban debreceni illetőségű olyan ifjak, akiknek megfelelő előképzettségük, jó előmenetelük van és az előírt életkort még nem haladták meg — pályázhatnak. A szabályszerűen felszerelt és a m. kir. Honvédelmi Miniszter úr által kiadott részletes Pályázati hirdetményben (kapható a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia I. főcsoport parancsnokságánál, Budapest, VIII. ker. Üllői út 80. szám és a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia II. főcsoport parancsnokságánál II. ker. Hidegkúti út 23. sz. a. 30. fillér ármegeértés, ezen-

kívül portóköltés előzetes beküldése ellenében) közül mintának megfelelő pályázati kérvényeket a m. kir. Honvédelmi Miniszter úrhoz címezve f. évi június hó 1-ig lehet Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatójában (Városháza, földsz. 8. sz. alatti) beadni. A kérvényhez szükséges okmányokról és egyéb szükséges tudnivalókról a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Rendőrségi épület III. em. 92. sz. szoba) a hivatalos órák alatt szóbeli felvilágosítás nyerhető. A pályázati hirdetmény a Budapesti Közlöny f. hó 4-iki 100. számában is megtalálható. Debrecen, 1939. május hó 7-én. **Polgármester.**

HIRDETMÉNY. — 22.802/1939 VI. Debrecen sz. kir. város polgármesteré-
161. — Ertesítem a város érdekelt gazdaközönségét, hogy a m. kir. honvéd központi lóvásárló bizottság, folyó évi május hó 15-én (hétfőn) 16.30 órai kezdettel Debrecenben, a baromvásárló-
térén, továbbá május hó 16-án (kedden) 8.30 órai kezdettel a Hortobágyon, a csárda előtti téren, lóvásárlást tart. Akinék katonai szolgálata-ra tekintetbe jöhető eladó lóva van, az azt az említett időben és helyen a bizottságnak mutassa be. A bizottság vásárolni óhajt 4-8 éves hátaslónak, tüzérségi hámoslónak alkalmas melev-
véri lovat és hátaslóvakért átlag 600 — 700 pengőt, a tüzérségi hámos-
lovakért átlag 700-800 pengőt fizet. Ismert jó származás a ló értékét emeli az eladók tehát saját érdekében cselekszenek, ha lovak marhalevelén kívül lovak származási lapját (federtetési jegyét, szabályszerű csikózási igazolványát stb.) a vásárló magukkal viszik. **Polgármester.**

APROHIRDETÉSEK

Házasság

Férjhez
adnám, házas 22 éves, özvegyasszony sógorú-
met, biztos megélhetésű
jobb emberhez. Bőveb-
bet „Komoly 633” jel-
gén. 633

Alkalmazást nyer férfi

Kifutó,
jól kerékpározó, azon-
nal beléphet „Bocskai”
étkező. Hatvan ucca 6.
651

Alkalmazást nyer nő

Eladókat,
nőket, villanynélküli
porszívó kefe terjeszté-
séhez felvételnék, Sar-
kady, Széchenyi ucca 1
650

Nagyobb
kifutóleány, jobb esa-
ládból felvételnék, Bo-
ros ruhafest, Piac u.
77. szám. 658

Ügyes
csinos leányt kiszolgál-
ni felveszek, kávézó, —
Bathányi ucca 4. 659

Vasalónő,
ki mosáshoz is ért, fel-
vételnék, Boros ruha-
festő, Piac ucca 77. 657

Varrodába
segéd- és kézilányokat
felveszek, Szabó Kata,
Baltazár Bezsó ucca 18
655

Ügyes
kézileányt alkalmaz
Nagy Gyula műhimző,
püspöki palota. 654

Önálló
segédleányt, állandó
inunkára, tanuló fel-
vezetek, varrodába, Var-
ga ucca 12. 662

Tanulóleányok,
kefetömlő (stanc) gép-
hez felvételnék, gyá-
korlott előnyben. —
Szepességi ucca 20. 647

Zaeskóragasztásban
gyakorlott nőket felve-
szek, Albert, Erzsébet
ucca 48. 640

Háztartási alkalmazott

14-15 éves
kisleány, bejárónőnek
felvételnék, Dégenfeldtér
6. szám, fűszerüzlet, —
Kass János. 644

Főzni tudó
mindenes, jó bizonyít-
ványokkal, 15-ére fel-
vételnék, Kossuth ucca
11. emelet. 646

Ajánlat

Poloskairást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelősség-
gel vállalja Kiss csáno-
zó vállalat, Kígyó ucca
5. szám. 1476 5. 31

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere,
eladás, kölcsönzés, al-
katrészek olcsón. Javí-
tások jólállással Eisen-
berger, Csapó ucca 101.
875 5. 13

Női kabátot
Vágótól,
Férfi raglánú
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Cianoztasson
bizalommal a „Csele”
cianozó vállalattal. Rá-
kóczi ucca 9. sz. Tele-
fon: 14-27 sz.
1038 6. 39

Szűres
cianozási vállalat, Var-
ga ucca 10. 983 5. 18.

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kap-
hatók Hatvan ucca 70.
Telefon: 12-48. szám.
Ocska tűzhelyét becsé-
relem. 843 7. 15.

Költőzködéskor
villankörteit átcsere-
ljük 20 fillérért. Gramo-
fonok, rádiók, dísztár-
gyok. Vagyonmentő, —
Hunyadi ucca 18.
1871 5. 21.

Fáy-arcékrémes
tégelyeket visszavesz —
Grósz Nagy Ferenc
„Aranyegyszarvú”
gyógyszertára. (Szinbáz
mellett.) 1794 5. 30

Új eszerépkályhák
raátáron. Átrakásokat
felelősséggel vállal —
Laczkó eszerépkályhás,
Hatvan u. 4. Telefon:
27-93. 1791 5. 28

Vasártnak,
zománcozott tűzhelyek
kéménytoldók, függöny
rúdak, vendégágyak,
előnyös áron besze-
rezhetők Kormos Józ-
sef vaskereskedőnél,
Csapó ucca 15.
1771 5. 27

Gyümölcs és csmegeüzlet, met a Hungaria palotából
69. sz. alá
 (magyarázat szemben)
 helyezem át Kérom a n. ó. körönség további szives pártfogását
 Weiss Olga

Zománcozott
 és olesóbb lakatos asztali tűzhelyek legolesóbban. Csapó uca 87. sz. tűzhelyüzem. Használat becserelek.
 424 5. 31

Szundalok
 és cipők legolesóbb beszerzése Ókrus sajtékészítményű raktárából. Sas u. 1. 122 6. 2.

Tanulót,
 református vallását, ki a középiskola 4 osztályát elvégezte, azonnali belépésre felvesszünk.
„Méliusz“
 könyvkereskedés.

Kellemes lakás,
 finom konyha, a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Bútor

Heneser,
 garantált, eladó. Kas a út 1. udvarban. 609

Háló
 és ebédlő bútorok olesón eladók. Rác, Timár uca 52. 613

Autó, motor, kerékpár

Kerékpárját,
 varrógépét felújított, tökéletesen kijavított, átiszírozom. Új kerékpárokat, alkatrészeket raktáron tartok. Nagy István, Széchenyi uca 6. szám. 274 6. 15.

Átadó üzlet, vendéglő

Nagy forgalmú,
 jogfolytonos kocsmá-üzlet, főútvonalon átadó. Érdeklődni lehet: Homok uca 140. 645

Kiadó lakás egyszobás

Modern
 összmellékkel felszerelt egyszobás lakás, nyugalmas, virágos környezetben, Aczél uca 6. 656

Egy szoba,
 e felszólással, kis családnak kiadó, Thaly kálmán uca 13. 660

Kiadó lakás kétszobás

I. emeleti
 2 szoba, előszoba irodának, rendelőknek kiválóan alkalmas, bérbeadó azonnalra is. Ferenc József út 69. szám Ullmann. 621

Kiadó
 újonnan festett udvari két szoba, parkettes, — fürdőszobával és mellékkelhelyiségekkel. Széchenyi uca 21. 652

Vasút
 közelében két kisebb szobás lakás kiadó. — Irinyi uca 7. 634

Kiadó lakás háromszobás

Villa,
 háromszobás, összkomfortos, parkírozott, — gyümölcsösökkel és szőlővel beültetett 418 négyszögletes telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt 107 vv

Három-
 szobás parkettes fürdőszobás, gáz és villany-nyal ellátott önálló villalaladás Poroszlai út 26 alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nál. — Fürdő uca 2 1929 vv.

Lakást keres

Négyszobás
 komfortos és tisztá lakást keres, lehetőleg a belvárosban, vagy az egyetem közelében. — augusztus elsejére Cím a kiadóban. 564

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás,
 úrilakás, autogezipár fürdőszobával, parkírozott udvarral, augusztus hó 1-ére, esetleg előbbre kiadó. Értekezni lehet hétköznap: 9—4 óráig, Maróthy György uca 22. sz, Egymalom uca folytatása. 615

Ingóság eladás

Üzletherendezés
 modern galériával, esigalépesével, cukorka, vagy illatszertárnak is kiválóan alkalmas. — Piac uca 38 szám. házfelügyelőnél. 506 vv.

Amerikai
 alighasznált portable írógép, 160 pengőért eladó, esetleg bérbeadó. Domokos Lajos uca 6. 1234

Fél kg zöldbaró konzerv — 42 1 kg Kesence juge — 96
 Negyed kg zöldbaró konzerv — 22 1 kg (60) csokoládé — 240
 Negyed kg paradicsom — 29 1 doboz la sardinia — 42
 konzerv
 Cukorka, csokoládé, szelle különlegességek, sajt vaj nagy választékban kapható
Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7. telefon 17-64
 Szilágyság mellett.

Magyar perzsa,
 hibátlan, kb. 11 négyzet eladó. Wessprémy uca 3. 638

10—12 éves
 fiúnak öltönyök, cipők, felöltő eladó. Poroszlai út 15. szám. 637

Egy kis
 fűszerherendezés eladó. Árpád-tér 31. 639

Eladó
 petrouelm gáz gyorsfűző, Timár uca 38. 661

Butorozott szoba

Butorozott
 szoba, parkettes kiadó. Fürdőszobával, újonnan festve. Széchenyi uca 7. szám. 655

Butorozott
 ucai szoba kiadó, elsőrendű háziasszonyoktól megrendelhető Péterfia uca 30. 635

Vegyés

Eladó
 istállótrágya, egész évre, Tekei 100. 455

Bérouót helybeli, vidéki és üzleti utakra, utazásra rendeljen
Kun Józseftől

Debrecen, Rákóczi uca 14. Telefon: 25-17
 a STEYR személyautók és a B. M. W. motorkerékpárok körzetkepvisele.

Kovács úr
 jelentkezik Nagyék-nál, a Márton Kálmán uca-n. 636

Elveszett

Elveszett
 szürke nyírt pulikutyka. Megtaláló Sesztina vasútleben jutalomban részesül. 618

Gazdasági termények

Tengeri
 és árpa eladó Baltazár Dezső uca 20. sz. 625

Eladó házhely

Villatellék
 egy 404, s egy 327 négy szögletes, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Házhelyek
 elkölthetés miatt, ölenkéntől négy pengőig vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari uca 4. szám. 102+

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
 hasított akácából, hazaszállítva kapható Vágó tűzfakereskedésében, a Margit-fürdőnél. Telefon: 16-24. 1677 5. 15

Eladó ház

Eladó
 Csillag uca 66. számú ház, 100 pengő havi jövedelem, ezer pengővel átvehető. Ára: 7000 P. 4 kamat törlesztendő. 572

Alkalmi vétel,
 Csígekert uca 9. B. sz. ház, három szobával, s konyhával, jövizű kúttal, zöldséges, gyümölcsös kerttel, virágos és gazdasági udvarral eladó. Értekezni: Péterfia uca 12. háztulajdonosnál. 576

Önmagát kifizeti
 két év alatt egy havi 290 pengő jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

Eladó
 ház a város szívében, 1 lakással, mindegyik helyiségben, 4000 P. jövedelemmel 365 négyszögöl területtel. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromliudvar, sernyő, tőkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső. a tulajdonosnál.

Előnyös vétel!

Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a hatvan uca egyik modern házat. Nagy 591 négyszögletes telek több lakás van rajta, 4 szobás, 4 hromszobás, 7 kétszobás és 7 szoba-konyhás lakás, de még ezenkívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos eladná a házat. Címe megtudható a „Debrecen” kiadóhivatalában. 15+

A lakbérből
 kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépített. Vargakerthben fekvő házat Lakbéréből havi 97 P. kifizetheti a ház azonnal átadó Cím a kiadóban. 20 A +

KIRÁLY KÁVEI
MÉGIS A LEGJOBBAKI AROMAS, ZAMATOS KÁVÉTI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
AVEVO ELÖTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Havi 172 pengő
 bérjövédelmet hoz egy szép ház, melynek 138 négyszögletes telke 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Kertségben
 esinos ház igen olesón eladó. A Bozzay telepen. 384 négyszögöl telek, 3 kislakás. Az átveételhez alig kell vala mennyi pénz. Felvilágosítást a Debrecen kiadóhivatalában. 16 A +

Kertkedvelőknek, egyetemi tanároknak
 alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez villamos megállóhoz az István-malom hátamögött, az Andrássy út 28 szám alatti esodaszép szőlő és kb. 5—600 drb termőtől álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással, melléképülettel, jövizű kúttal, óriási nagy homokbányával, nagyon olesó árért, egészben, vagy részben azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margitfürdő mellett). 973 5. 15

Nagyszerű
 üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel, szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Cím a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Alkalmi áron kevés pénzzel
 átvehető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkerthben. Van rajta 3 egyszobás s külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható 18 A +

Három ucaóra nyíló
 a Nap uca, Attila-tér Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22 szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás úrilakás, parkettes, fürdőszobás, vízvillany, gázvezetékekkel, virágos udvar, szőlő, lúgas, fák. Most hat százalékos kamatjövédelmet hajt. A ház most olesón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23 +

FIAT
 Ballila esukott, kétajtós alkalmi áron eladó. — Szoboszlai, Széchenyi u. 24. 572

Ugyszólván ingyen
 juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétevezer uca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérkötéssel, részletekben fizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kút van a 700 négyszögletes telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

56 pengő
 hoz havonta egy 133 öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

3 pengőért házhely
 négyszögöl, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól egy perenyire, az Apponyi uca 48. sz. alatt fekszik. Megbízható egyen részletefizetésre is megkaphatja. 2+

Kevés pénzzel
 átadó 54 pengő havi bérjövédelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salótrom utcán fekszik. Cím a Debrecennél. 17 A +

Masszív sarokház
 vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jömenetű fűszerüzlettel és italmérésével a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos áron eladó. **Kitűnő tőke befektetés.** Cím a kiadóban. 107+

Eladó föld

Gyümölcsösnek
 kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíd villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van Bihari uca 4. 102+

Eladó állatok

Fajtisztá,
 nagytelű bronzpulykatenyésztőjás darabja 50 fillér. Saádné. Aradványpuszta, Szabolcs. Átvehető Debrecenben. 1218 5. 12

Szerkesztési felelős: **PALFI JÓZSEF**
 Kiadóért felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató
 Kiadja és nyomja a **TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG**
 Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY.**